

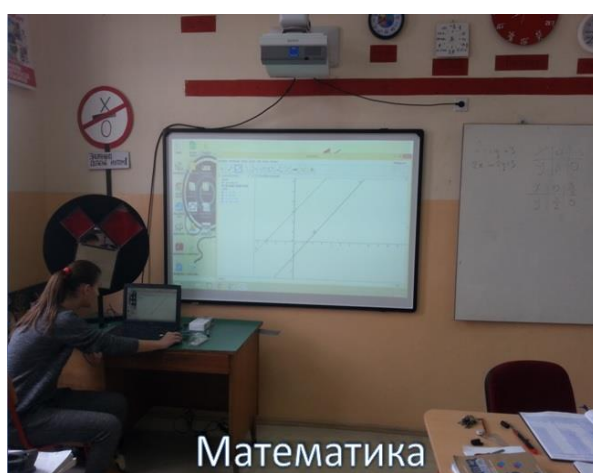
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

од школске 2022/23 – 2025/26. године

Дигитална библиотека

Математика

Хемија

САДРЖАЈ

I ДЕО: ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ	8
II ДЕО: УВОД.....	9
III ДЕО: СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	10
IV ДЕО: СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“	11
V ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	14
5.1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	15
5.2. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ – ДРУГИ ЦИКЛУС.....	17
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА	23
ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	23
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА	42
ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	42
ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА.....	72
ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	72
ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА.....	95
ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	95
ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА	113
АКТИВНОСТИ У БОРАВКУ	120
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ У ДРУГОМ ЦИКЛУСУ.....	121
ДОПУНСКА НАСТАВА.....	123
ДОДАТНА НАСТАВА	125
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	127
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА.....	129
ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА.....	136
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	138
ПРОГРАМ РАДА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	140

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	142
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	143
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	145
ПЛАН И ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ.....	146
ПЛАН И ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	149
ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	152

I ДЕО: ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Назив школе	Основна школа „Бранислав Нушић“
Адреса (место, улица и број):	Београд, Заплањска 45
Округ:	Београд
Општина:	Вождовац
Број школских објеката	Два школска објекта
Специјални васпитно-образовни рад	Једно комбиновано одељење
Подаци за контакт	
Телефон	011. 24.60.763
Факс	011.39.74 . 835
Email	nusicbg@gmail.com
Име директора	Маријана Стефановић

II ДЕО: УВОД

Школски програм ОШ "Бранислав Нушић" припремио је Стручни актив за развој школског програма:

- Маријана Стефановић, директор Школе
- Бранка Стојић-Вуковић, педагог Школе
- Никица Станојковић, психолог Школе
- Вишња Радивојевић, библиотекар
- Весна Ристић, наставник разредне наставе
- Сунчица Бекман, наставник разредне наставе
- Верица Арула, наставник српског језика

Исходишта и правни основ за израду школског програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр.88/17, 27/18-др.закон, 27/18(II)-др.закон, 10/19, 6/20 и 129/21-члан 61. и члан 69.)
- Правилници о наставном плану и програму за основно образовање и васпитање
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18-др.закон, 10/19, 129/21 – др.закон – члан 23, члан 27. и члан 28.)
- Извештај о самовредновању
- Правилник о стандардима квалитета рада установа („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 14/18).
- Развојни план школе за период од 2022/23-2026/27. школске године
- Извештаји о раду школе
- Услови рада у школи
- Образовне потребе ученика, родитеља, локалне заједнице

III ДЕО: СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

СВРХА ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.

- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале и компетенције, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;

- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;

- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;

- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;

- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;

- омогућавање, укључивање у процесе европског и међународног повезивања;

- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;

- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократки уређеног, хуманог и толератног друштва;

- уважавање плурализма вредности и омогућавања, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;

- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етичке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања који нарушавају остваривање права на различитост;

- поштовања права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски развијеном друштву;

- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

IV ДЕО: СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

ПРВА ГРУПА ЦИЉЕВА КОЈИ ПРОИСТИЧУ ИЗ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ:

1.ОБЛАСТ НАСТАВА И УЧЕЊЕ

- **Унапредити учење у школи кроз:**
 - Оснаживање ученика у овладавању методама и техникама уњпешног учења и примене знања
 - Охрабривање ученика да коментарима, сугестијама и идејама узму активније учешће у учењу на часу
- **Развити оцењивање у школи које ће бити у функцији учења:**
 - Мотивисати наставнике да у оцењивању примењују разноврсне технике и методе
 - Дати већи значај и улогу формативном оцењивању
 - Уврстити самооцењивање зановано на развијању критеријума у праксу оцењивања ученика у Основној школи „Бранислав Нушић

2.ОБЛАСТ ПРОГРАМИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

- **Унапредити планирање у оквиру стручних већа, педагошког колегијума и стручних тимова кроз:**
 - Периодичну анализу остварености планираног- евидентирати нереализоване активности, пописати разлоге.Анализом истаћи оне активности које дале посебно добре резултате у раду школских тимова и стручних органа.
 - На основу учесталије анализе планираних активности кориговати планове у правцу ефикаснијег рада
 - Неговати у Школи културу самовредновања остварености планираних активности.
- **Повећати заступљеност у оперативном планирању наставника:**
 - Метода и техника учења којима подстиче активност ученика
 - Наглашавање међупредметних компетенција везаних за обраду наставних тема и Наставних јединица.

3.ОБЛАСТ ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

- **Унапредити рад у области развоја социјалних вештина и контроле емоција код ученика и наставника и родитеља.**
- **Посветити се плански и оперативно професионалном развоју ученика, каријерном вођењу и саветовању**
- **Промоција здравих стилова живота, права детета, заштита човекове околине**

ДРУГА ГРУПА ЦИЉЕВА КОЈИ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПРОЦЕСА САМОВРЕДНОВАЊА РАДА ШКОЛЕ И ИЗВЕШТАЈА О ЕКСТЕРНОМ ВРЕДНОВАЊУ

1. Циљеви у оквиру подручја настава и учење:

- Унапређивање наставног процеса у правцу „саморегулисаног учења“ - настава усмерена на учење у школи; ученик је активан учесник учења и учесник целокупног живота у школи
- Унапређивање планирања – померање фокуса са детаљног планирања на фокус „како да се подржи учење?“
- Развијање динамичне комбинације знања, вештина и ставова у оквиру предметних области и откривање могућности обједнијавања и корелације међу наставним областима-**интердисциплинарно учење**
- Оспособљавање наставника и ученика за сврсисходно коришћење ИКТ у настави и учењу

2. Циљеви у оквиру подручја ресурси:

- Креирање средине подстицајне за учење
- Развијање компетенција наставника у правцу „рефлексивних практичара“

3. Циљеви у оквиру подручја постигнућа ученика:

- Развијање методологије формативног оцењивања и самооцењивања – оцењивање за напредовање и учење

4. Циљеви у оквиру подручја подршка ученицима:

- Развијање подршке ученицима у оквиру имплементације инклузивног образовања кроз план рада школског тима
- Унапређење рада ученика укључених на додатну наставу
- Унапређење рада ученика укључених на допунску наставу
- Специфичан модел ваннаставних активности
- Развијање програма каријерног вођења и професионалне оријентације

ТРЕЋА ГРУПА ЦИЉЕВА КОЈИ СУ ОДРЕЂЕНИ ПОТРЕБАМА УЧЕНИКА, НАСТАВНИКА, РОДИТЕЉА И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“ И РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ

1. Циљеви у оквиру области етос:

- Развијање различитих облика и модалитета екстерног маркетинга Основне Школе „Бранислав Нушић“
- Истицање угледа и специфичних обележја Школе „Бранислав Нушић“, као знаменитости окружења, због традиције и историјске важности објекта чији је оснивач и донатор славни комедиограф Бранислав Нушић
- Развијање програма сарадње са локалном самоуправом

2. Циљеви у оквиру области подршка ученицима;

- Развијање програма здравствене заштите ученика
- Развијање програма социјалне заштите
- Развијање програма слободних активности
- Развијање програма школског спорта и спортских активности
- Развијање програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања
- Унапређивање програма културних активности у школској средини

V ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

План и програм наставе и учења обавезних предмета по разредима се реализује по следећим важећим документима

РАЗРЕД	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС; ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК
1. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, број 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19 и 2/20)
2. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 16/18, 3/19 и 5/21)
3. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 5/19, 1/20 и 6/20)
4. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 11/19, 6/20 и 7/21)
5. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 17/21)
6. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 17/21)
7. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 5/19, 1/20, 6/20, 8/20, 5/21 и 17/21)
8. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 11/19, 2/20, 6/20, 5/21 и 17/21)

5.1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____ језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски језик као нематерњи ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Светоконас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
УКУПНО: А + Б		21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*

**Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети
и остали облици образовно – васпитног рада**

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИРАЗРЕД		ДРУГИРАЗРЕД		ТРЕЋИРАЗРЕД		ЧЕТВРТИРАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава					1	36	1	36
4.	Наставауприроди**	7-10 данагодишње		7-10 данагодишње		7-10 данагодишње		7-10 данагодишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИРАЗРЕД		ДРУГИРАЗРЕД		ТРЕЋИРАЗРЕД		ЧЕТВРТИРАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 данагодишње		1-3 данагодишње		1-3 данагодишње		1-3 данагодишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим

**ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ ВАЖНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ НАСТАВНОГ
ПЛАНА У ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“ ЗА ПРВИ ЦИКЛУС**

У оквиру ваннаставних активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта, реализоваће се програм под називом „ОД ИГРЕ ДО ЗНАЊА“.

5.2. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ – ДРУГИ ЦИКЛУС

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____ језик ¹	5	180	4	144
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72
4.	Историја	1	36	2	72
5.	Географија	1	36	2	72
6.	Биологија	2	72	2	72
7.	Математика	4	144	4	144
8.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
9.	Техника и технологија	2	72	2	72
10.	Ликовна култура	2	72	1	36
11.	Музичка култура	2	72	1	36
12.	Физичко и здравствено васпитање	2	72 + 54 ³	2	72 + 54 ³
13.	Физика			2	72
14.	Хемија				
УКУПНО: А		24–27*	918–1026*	25–28*	954–1062*
	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36
2.	Други страни језик ⁵	2	72	2	72
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁶	2	72	2	72
УКУПНО: Б		3–5*	108–180*	3–5*	108–180*
УКУПНО: А + Б		27–30*	1026–1134*	28–31*	1062–1170*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27–30*	1026–1134*	28–31*	1062–1170*
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	До 2 дана годишње		

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

4 Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета.

5 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај предмет али није у обавези.

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина.

У Основној школи „Бранислав Нушић“ у петом и шестом разреду ученици ће бити укључени у следеће слободне наставне активности:

- 1. ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ**
- 2. МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ**
- 3. САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ**

Приликом одабира слободних наставних активности руководили смо се интересовањем ученика утврђеним анкетом и расположивим наставним кадровима који према Правилнику могу реализовати поменуте програме.

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА СЕДМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____ језик ¹	4	144
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108
3.	Страни језик	2	72
4.	Историја	2	72
5.	Географија	2	72
6.	Биологија	2	72
7.	Математика	4	144
8.	Информатика и рачунарство	1	36
9.	Техника и технологија	2	72
10.	Ликовна култура	1	72
11.	Музичка култура	1	36
12.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
13.	Физика	2	72
14.	Хемија	2	72
УКУПНО: А		28	1044
	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36
2.	Други страни језик ⁵	2	72
УКУПНО: Б		3	108

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	28	1044
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36
Ред	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-	СЕДМИ РАЗРЕД	

бр. број	ВАСПИТНОГ РАДА	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	До 2 дана годишње

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

4 Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета.

5 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај предмет али није у обавези.

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина.

У Основној школи „Бранислав Нушић“ у седмом разреду ученици ће бити укључени у следеће слободне наставне активности:

- 1. ПРЕДУЗЕТНИШТВО**
- 2. ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ**
- 3. УМЕТНОСТ**

Приликом одабира слободних наставних активности руководили смо се интересовањем ученика утврђеним анкетом и расположивим наставним кадровима који према Правилнику могу реализовати поменуте програме.

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____ језик ¹	4	144
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108
3.	Страни језик	2	72
4.	Историја	2	72
5.	Географија	2	72
6.	Биологија	2	72
7.	Математика	4	144
8.	Информатика и рачунарство	1	36
9.	Техника и технологија	2	72
10.	Ликовна култура	1	72
11.	Музичка култура	1	36
12.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
13.	Физика	2	72
14.	Хемија	2	72
УКУПНО: А		28	1044
	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36
2.	Други страни језик ⁵	2	72
УКУПНО: Б		3	108

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	28	1044
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

Ред . број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36
3.	Екскурзија	До 3 дана годишње	До 3 дана годишње

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

4 Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета.

5 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај предмет али није у обавези.

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

У Основној школи „Бранислав Нушић“ у осмом разреду ученици ће бити укључени у следеће слободне наставне активности:

- 1. ПРЕДУЗЕТНИШТВО**
- 2. ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ**
- 3. УМЕТНОСТ**

Приликом одабира слободних наставних активности руководили смо се интересовањем ученика утврђеним анкетом и расположивим наставним кадровима који према Правилнику могу реализовати поменуте програме.

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА

**ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК

разред: 1-4.

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни и тимски облик рада са усмереношћу на тематски, пројектни и интегративни приступ кроз:
ПРИПРЕМА ЗА ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (специфично за први разред): - Правилно изговара глас, гласовне скупове, речи и реченица; - Употребљава књижевни језик у говору	✓ укључивање свих заинтересованих ученика ✓ подстицање ученика на рад у тиму, на осамостаљивање и исказивање индивидуалности ✓ охрабривање ученика да искажу потребе и интересовања и умења ✓ примена стечених сазнања, умења и вештина из области српског језика
УЧЕЊЕ ЧИТАЊА И ПИСАЊА (ћириличног у првом разреду и латиничког писма у другом разреду): - Правилно изговара глас, гласовне скупове, речи и реченице; - Савладава технику читања и писања на ћириличном и латиничном писму; - Формира навике за читко, уредно и лепо писање	✓ вођење ученика у стварању различитих облика новинарског изражавања (вест, извештај, репортажа, чланак, фоторепортажа...) ✓ повезивање међупредметних садржаја и бележење занимљивих начина и резултата учења ✓ подстицање на учешће у актуелним друштвеним дешавањима ✓ продубљивање сарадње ученика и наставника као и ученика међусобно ✓ промовисање креативности, резултата рада, подршка стваралаштву и развоју личности ученика
ЈЕЗИК И ПРАВОПИС: - Анализира реченицу и одређује реченични члан исказан речју и скупом речи; - Познаје начине грађења речи; - Разликује врсту и подврсту речи и објашњава граматичке категорије; - Разликује врсте зависних реченица; - Познаје историју српског језика, Вукову реформу; - Зна да се служи Правописом (школским издањем), примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима; - Познаје и примењује ортоепска правила	-пројекте: *повезивањем садржаја из света око нас, природе и друштва, математике, ликовне и музичке културе, пројектне наставе, дигиталног света уз уважавање искуства ученика и повезивања ваншколских знања *вођењем кроз различите начине учења и представљања резултата рада (мапе ума, временске осе, есеји, стрип, плакат, сажетак) *обучавањем да користе различите веб 2.0 алате за изградњу знања и приказ резултата учења *креирају се електронски одељењски портфолији *стварањем електронских наставних материјала (е-материјал се поставља на Школску платформу за учење на дањину. -тематску наставу

КЊИЖЕВНОСТ: - Повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од 1. до 4. разреда) са ауторима; - Разликује типове књижевног стваралаштва; - Разликује основне књижевне родове; - Одређује и тумачи различите елементе књижевноуметничког дела; - Анализира дело и повезје га са контекстом; - Изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже.	*тема се посматра интегративно и знање се интегрише у чврст и јасан систем *захтеви се прилагођавају могућностима и интересовањима ученика кроз тимски и групни рад *уводи се вршњачко учење кроз стварање ученичких наставних материјала *амбијентално учење, радионичарски рад -индивидуализовани рад *захтеви се прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика за: -менторски рад -диференцирану наставу -фомативно процењивање -процена постигнућа се користи за прилагођавање могућностима и склоностима ученика и посебну подршку напредовању ученика.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: - Саставља једноставан наративни, дескриптивни и експозиторни текст организован у смисаоне целине користећи правилно латинично и ћирилично писмо; - Користи јасну и правилну реченицу; - Препознаје некњижевне речи и туђице (зна турцизме); - Одређује значење непознате речи; Служи се речником, сажима текст, чита нелинеарне текстове; - Зна значења фразеологизама који се јављају у школским примерима.	Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: <i>Комуникација на матерњем језику,</i> <i>Дигитална писменост</i> и <i>Учење како се учи.</i>

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: МАТЕМАТИКА **разред: 1-4.**

С А Д Р Ж А Ј / К Љ У Ч Н И И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
БРОЈЕВИ <i>* ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ</i> - Блок бројева до 100 (1, 2. разред) - Блок бројева до 1000 (3. разред) - Природни бројеви (4. разред) <i>* РАЗЛОМЦИ (2, 3, 4. разред)</i> <i>* ДЕЦИМАЛНИ БРОЈЕВИ (3, 4. разред)</i> – чита, записује и упоређује бројеве и приказује их на бројевној правој; – одређује месну вредност цифре; – записује бројеве римским цифрама; – извршава четири основне рачунске операције, писмено и усмено; – саставља израз, рачуна вредност бројевног изрази и примењује својства рачунских операција; – решава једначине и неједначине и проверава тачност решења; – решава проблемске задатке; – уочава делове целине, чита, записује и упоређује разломке; – записује, сабира и одузима децималне бројеве са највише две децимале; – формира низ на основу упутства; – изражава одређену суму новца преко различитих апоена; – чита и користи податке представљене табеларно или графички.	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни и рад у пару на часовима редовне наставе, са усмереношћу на диференцирану наставу, вршњачко учење и употребу ИКТ-а у настави. <i>* Повезивање међупредметних садржаја кроз тематску и пројектну наставу;</i> <i>* Подстицање ученика на осамостаљивање у раду и оспособљавање за рад у тиму;</i> <i>* Охрабривање ученика на активно учествовање, на исказивање потреба и интересовања;</i> <i>* Оспособљавање ученика на примену стечених математичких знања, умења и вештина у реалним ситуацијама;</i> <i>* Примена ИКТ-а у интерпретирању различитих садржаја и повратних информација;</i> <i>* Коришћење дигиталних уџбеника у настави и упућивање ученика на њихову употребу;</i> <i>* Коришћење разних играликих активности и употреба едукативних апликација на интернету и других електронских материјала, у функцији сазнавања и учења;</i> <i>* Индивидуализовани приступ раду – прилагођавање захтева процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика;</i> <i>* Формативно процењивање – процена постигнућа се користи за прилагођавање могућностима и склоностима ученика и посебну подршку напредовању ученика;</i> <i>* Промовисање ученичких резултата рада и креативности на паноима, изложбама, сајту школе;</i> <i>* Корелација са наставним предметима: дигитални свет, српски језик, природа и</i>
ГЕОМЕТРИЈА: <i>* ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА; ЛИНИЈЕ (1. разред)</i> <i>* ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ И ЊИХОВИ МЕЋУСОБНИ ОДНОСИ (2, 3, 4. разред)</i> <i>* КВАДАР И КОЦКА (4. разред)</i> – одређује положај предмета и бића и упоређује их по величини; – именује геометријске објекте у равни (тачка, дуж, права, полуправа, угао, круг,	

квадрат, правоугаоник, троугао) и уочава њихове међусобне односе (припадност, паралелност; нормалност) – именује елементе и описује особине геометријских тела и фигура; – разликује врсте линија, врсте углова и врсте троуглова; – одређује обим геометријске фигуре са и без формуле; – уочава симетричне и подударне фигуре и пресликава фигуре у квадратној или тачкастој мрежи на основу упутства; – црта мреже и прави модел квадра и коцке; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.	друштво, ликовна и музичка култура, физичко и здравствено васпитање. Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: <i>Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција, Решавање проблема, Сарадња.</i>
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ: <i>* Мерење дужине нестандартним јединицама мере (1. разред)</i> <i>* Мерење дужине и времена (2. разред)</i> <i>* Мерење дужине, времена, масе и запремине течности (3. разред)</i> <i>* Мерење површине и запремине (4. разред)</i> – мери дужину стандардним и нестандартним јединицама мере; – упоређује величине; – мери површину геометријске фигуре задатом мером; – чита, упоређује и претвара јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе и времена; – рачуна површину правоугаоника и квадрата, квадра и коцке; – рачуна запремину квадра и коцке; – решава проблемске задатке у контексту мерења; – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: СВЕТ ОКО НАС И ПРИРОДА И ДРУШТВО **разред: 1-4.**

САДРЖА / КЉУЧНИ ИСХОДИ	Начини реализације
Ја и други; Култура живљења (1. и 2. разред) -Препозна и искаже осећања, уважавајући себе и друге. -Искаже своје основне животне потребе. -Уважава различитости својих вршњака и других људи. -Придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши. -Сарађује са вршњацима у заједничким активностима. -Одржава личну хигијену. -Чува своју, школску и имовину других. -Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе. -Препозна грб, заставу и химну Републике Србије.	Садржаји ће се реализовати у оквиру индивидуалног, фронталног, групног и тимског облика рада на часовима редовне наставе са усмереношћу на интегративни, тематски и пројектни приступ кроз пројекте: ✓ различите начине учења и представљања резултата рада (одељењски пано, тематски плакат, стрип, породични албум, асоцијације, укрштенице, мапе ума, есеји, цртежи, играње улога, квизови, решавање задатака по нивоима сложености, израда саобраћајних знакова, географске и неме карте, историјске карте, ленте времена, коришћење глобуса, табела, државних симбола, израда хербаријума, концентричних кругова, апликација, програмираних и полупрограмираних материјала, квизова, решавање задатака по нивоима сложености, истраживачких радова и коришћење електронских и других извора сазнања), ✓ извођење експеримената кроз огледе и вежбе логичког закључивања, ✓ коришћење различитих извора сазнања, ✓ очување животне средине (активан приступ који је усмерен на практичну реализацију заштите животне средине са бројним активностима и пројектима у учионици и у непосредном окружењу), ✓ извођење часова у природи (оријентација у природи, одређивање страна света према Сунцу, помоћу плана насеља, географске карте Републике Србије, биљни и животињски свет, промене у природи, веза живе и неживе природе,
Разноврсност природе (1. и 2. разред) -Препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу. -Препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу- -Идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа. -Уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу. -Штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места. -Не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу. -Прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама и својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења.	
Човек ствара (1. и 2. разред) -Одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета;. -Одреди својства материјала. -Именује занимања људи у свом насељу и околини. -Штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама. -Пронађе нову намену коришћеним предметима. -Разврста отпад на предвиђена места.	
Мој крај (природа, човек); Истражујемо природне појаве (3. и 4.разред)	

- Идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају. -Примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима. -Повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе. -Повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају и примени правила безбедног понашања у саобраћају. -Групише живи свет на основу сличности и разлика (подела на царства) -Познаје флору и фауну наше земље (значај, типичне, ретке и угрожене биљке и животиње; разноврсност, богатство, заштита, ревитализација).	делатности људи), ✓ амбијентално учење и повезивање стечених знања и искуства ученика, ✓ организовање екскурзија и наставе у природи (посматрања и истраживања у природи), ✓ међупредметно повезивање истих садржаја кроз истраживачке задатке и интерактивне методе и технике учења, ✓ стварање ученичких наставних материјала кроз вршњачко учење, ✓ радионичарски рад - индивидуализовани рад
Сналажење, кретање и оријентација у простору и времену (1., 2. и 3.разред) -Снађе се у простору помоћу просторних одредница и карактеристичних објеката. -Одреди време својих активности помоћу временских одредница. -Наводи примере различитих облика кретања у окружењу. -Одреди време помоћу часовника и календара. -Оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе и помоћу плана насеља. -Идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије. -Користи временске одреднице у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости.	✓ продубљивање сарадње ученика и наставника као и ученика међусобно ✓ промовисање креативности, резултата рада, подршка стваралаштву и развоју личности ученика ✓ захтеви се прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика кроз: -диференцирану наставу -формативно процењивање
Мој крај – прошлост, друштво (3. и 4. разред) -Прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности. -Опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација.	*процена постигнућа се користи за прилагођавање могућностима и склоностима ученика и посебну подршку напредовању ученика
Сусрет са природом; Материјали (3. и 4. разред) -Разликује повратне и неповратне промене материјала. -Уочи сличности и разлике међу течностима. -Одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу. -Објасни како рециклажа помаже очувању природе. -Изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком. -Представи резултате истраживања; разликује производне и непроизводне делатности људи.	-пројектну наставу *повезују се садржаји из света око нас и природе и друштва, математике, ликовне и музичке културе и дигиталног света, уз уважавање искуства ученика и ваншколских знања
Рад, енергија, производња и потрошња (3. и 4. разред) -Познаје природна богатства и разликује обновљиве и	✓ Овим активностима јачаће се ученичке компетенције <i>Учење како се учи, Вештина комуникације, Еколошка компетенција, Брига за здравље, Решавање проблема, Вештина сарадње, Компетенција за целоживотно учење, Вештине за живот у демократском</i>

необновљиве природне ресурсе. -Разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса. -Зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса.	<i>друштву, Дигитална компетенција</i>
--	---

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ**предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА****разред: 1-4.**

С А Д Р Ж А Ј / К Љ У Ч Н И И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
*ОБЛИЦИ И ПРОСТОР ОБЛИЦИ И ЊИХОВИ КВАЛИТЕТИ, ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ, СВЕТЛО-СЕНКА, ДЕЈСТВО СВЕТЛОСТИ НА КАРАКТЕР ОБЛИКА, ЛЕПО ПИСАЊЕ СА КАЛИГРАФИЈОМ, ТАКТИЛНОСТ ОРНАМЕНТИКА ЗНАЦИ И СИМБОЛИ, ИЗГЛЕД УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА, ПРОСТОР-ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ, КРЕТАЊЕ ОБЛИКА У ПРОСТОРУ, ВРЕМЕНСКИ И ПРОСТОРНИ НИЗОВИ, ВЕЗИВАЊЕ ОБЛИКА У ПРОСТОРУ И У РАВНИ Поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора. Описује својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; одређује положај облика у простору и у равни. Уме да повлачи линије и шаре по низу, ритму у простору: лево- десно, горе-доле, косо, положено. Опажа различите контурне облике, величине, светлине и боје. Повлачи разноврсне танке и дебеле (тврде и меке) линије; контурише облике, развија сигуран и непрекидан потез. Црта на различитим подлогама и	*Садржаји ће се реализовати: - поступно, интегришући знања и вештине стечене у свакодневном животу, уводећи ученике у различите могућности комуникације и спораумевања (ликовно-визуелног), зависно од узраста; - практично, оспособљавајући ученике да се на што креативнији и маштовитији начин служе свим ликовним средствима и техникама, заснованим на интер-дисциплинарном принципу, у корелацији са осталим наставним предметима у виду радионичарског рада. *Садржаји ће се реализовати пратећи интересовања ученика, примењујући различите облике рада: - индивидуални облик рада, - диференцирани рад, процењујући тренутне могућности и склоности ученика, - фронтални облик рада, - групни и тимски облик рада. *Међупредметно повезивање, интердисциплинарни приступ у свим нижим разредима користи се за школске тематске приредбе: Дан школе, “Нушићев вашар“ ,Нова година, Дан жена, рад на маркетингу Школе, приредбе будућим првацима...

форматима папира. Преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад (илуструје).	
*МАТЕРИЈАЛИ /ТЕХНИКЕ ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ БОЈЕ, КОЛАЖ-ФРОТАЖ-ДЕКОЛАЖ-АСАМБЛАЖ, КОНТРАСТ КАО МОТИВ ЗА ОПАЖАЊЕ ОБЛИКА Користи материјале и технике цртања,сликања, вајања и моделирања. Исказује бојом своја расположења;попуњава површине бојом; користи основне интензивне боје. Радикује и користи технике сликања- папир у боји, акварел и темпере. Користи различите нијансе основних и изведених боја; приказује распоред фигура, основне покрете и профил; примјењује структуру површине; користи боју као дводимензионални/тродимензионални елемент композиције.	*Садржајима предмета ликовне културе развијаће се ученичке компетенције: Вештина комуникације Решавање проблема Вештина сарадње Вештина за живот у демократском друштву Брига за здравље Еколошка компетенција Естетска компетенција Предузетничка компетенција
*КОМПОЗИЦИЈА КОРИЋИШЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ, ЈЕДНОБОЈНА КОМПОЗИЦИЈА ПРЕДМЕТА-КЛУАЖ, КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ, ПАКОВАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ПРЕДМЕТА ПРЕОБЛИКОВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА И ПРЕДМЕТА Препознаје, користи и чува материјале за обликовање; исказује спретност и прецизност прстију; обликује познате предмете без прецизне пропорције и детаља.	

Обликује једноставне фигуре од меког материјала. Преобликује и спаја материјале и тродимензионалне облике у нове облике (машта, креира, дизајнира). Активно учествује у раду и развија моторику шаке. Уме да умотава и пакује предмете помоћу различитих материјала. Преобликује амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; ангажује се у заштити природе и природних ресурса (рециклирање у служби уметности). *СПОРАЗУМЕВАЊЕ ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА, ПЛАКАТ-БИЛБОРД-РЕКЛАМА, АМБИЈЕНТ-СЦЕНСКИ ПРОСТОР, ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ-ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА Поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора. Формира критеријуме и процјењује ликовне радове. Уме јасно да искаже свој став мишљење осећање на позитиван аргументован начин. Разликује савремену од примењене уметности, развија осећај за лепо и корисно. Уме да роцењује ликовне радове користећи усвојену стручну терминологију, у анализи уметничких дела. Негује културу дијалога. Учествује у прављењу изложбе. Прихвата важности креативности и естетских вредности; анализира просторна и декоративна	
--	--

решења. Развија иницијативу, поставља циљеве, реализује (предузетиштво). Решава проблеме (ученик испитује проблемску ситуацију и проналази проблемска решења). Самостално се графички-ликовно изражава (осмишљава и израђује плакат, постер). Креира и израђује реквизите за одељењске и школске приредбе. Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу.	
---	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

Предмет: Музичка култура

разред: 1.-4.

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Слушање музике: - Препозна различите тонске боје (гласове и инструменте), различит темпо, динамичке разлике, различита расположења на основу изражајних елемената, као и слушану композицију на основу одломка. - Уочи вредности и улогу музике у свакодневном животу. - Стиче искуства о различитим доживљајима музике.	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни и тимски облик рада на часовима редовне наставе са усмереношћу на интегративни и тематски приступ кроз пројекте и јавне манифестације, као што су: „Нушићев вашар“, „Ја имам таленат“, „Најраспеванија одељењска заједница“. ✓ Корелацијом са предметима српски језик, свет око нас, ликовна култура, физичко васпитање, дигитални свет и пројектна настава: ученици својим цртежима представљају емоције, атмосферу коју препознају у слушаним делима. ✓ Ученици се подстичу да буду активни учесници у извођењу, слушању, дискусији, промишљању, препознавању кроз различите начине и технике учења и представљања резултата рада. ✓ Употреба диференциране наставе како у погледу рада са надареним тако и са мање даровитим ученицима. ✓ Вршњачка медијација кроз коју бољи ученици помажу слабијима у савладавању градива. ✓ Коришћење дигиталних медија, пре свега интернет претарживача у функцији проналазка музичких материјала. * Садржаји се интегришу и остварују међусобним преплитањем предметних подручја: извођење музике, слушање музике, музичко стваралаштво. * Извођењем часова у природи кроз амбијентално учење, ученици опажају, посматрају, слушају и опонашају различите звукове у природи, користе природне материјале за стварање звука и изводе музичке садржаје.
Извођење музике: Певање и свирање - Пева песме различитог садржаја и расположења, традиционалне и уметничке музике примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. - Пева и изводи музичке игре (игре уз покрет, дидактичке игре). - Пева наменске песме као звучну приредбу за поставку музичке писмености. - Свира пратњу за бројалице, песме, игре на ритмичким дечјим инструментима. - Свира песме на мелодијским инструментима Орфовог инструментаријума. - На основу искуства у извођењу музике, препозна и свира делове песме. - Самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације. - Учествоје у школским приредбама и манифестацијама.	* Захтеви се прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика кроз:- диференцирану наставу - формативно процењивање * Овим активностима јачају се ученичке компетенције Учење како се учи, Култура изражавања, Решавање проблема, Естетска компетенција, Вештина сарадње, Вештина комуникације.
Музичко стваралаштво: - Прави дечје ритмичке инструменте од различитих материјала. - Креира сопствене покрете уз музику. - Ствара ритмичку и мелодијску пратњу. - Ствара звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст. - Самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ**предмет: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ****разред: 1 - 4.**

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
РАЗРЕД: 1 - 4. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело - примењује правилну технику дисања приликом вежбања - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања на просторима за вежбање - поштује мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање	Садржаји ће се реализовати селективно и поступно кроз групни рад, индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, пројектну наставу, са тежиштем на практичном раду, на часовима редовне наставе, али и кроз ваннаставне активности (излети, кросеви, шетње, настава у природи, школска и ваншколска такмичења, Дани спорта и сл.), подстичући различите активности ученика кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рада, а са циљем да се ови садржаји представе и усвоје као систем. При реализацији садржаја ће се поштовати принцип уважавања индивидуалних карактеристика и способности ученика, при раду са ученицима смањених физичких способности и потешкоћама у савладавању садржаја и при раду са ученицима изузетних способности (диференцирани приступ).
РАЗРЕД: 1. и 2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ 1. Ходање и трчање 2. Скакање и прескакање 3. Бацање и хватање 4. Пузање, вишење, упори и пењања 5. Вежбе на тлу 6. Вежбе равнотеже 7. Вежбе са реквизитима 8. Плес и ритмика 9. Полигони РАЗРЕД: 3. и 4. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	По потреби, са ученицима који имају здравствене потешкоће, услед чега не могу да прате обавезни програм, реализоваће се прилагођен програм примерен здравственом стању ученика, у сарадњи са одговарајућом здравственом институцијом и лекаром специјалистом. Планираним активностима јачаће се ученичке компетенције: Брига за здравље, Вештина комуникације и сарадње, Решавање проблема, Компетенција за целоживотно учење, Естетска компетенција.

1. Атлетика 2. Спортска гимнастика 3. Основе тимских, спортских и елементарних игара 4. Плес и ритмика 5. Полигони - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу - одржава равнотежу у различитим кретањима - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу - изводи и контролише покрете у различитим кретањима - игра дечји и народни плес	
РАЗРЕД: 1 - 4. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 1. Култура вежбања и играња 2. Здравствена култура - поштује и примени правила игре - навија фер и бодри учеснике у игри - прихвати сопствену победу и пораз као саставни део игре и такмичења - одржава личну хигијену; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама - учествује у одржавању простора у коме живи и борави - препозна улогу делова свога тела у вежбању - уочи промену у расту код себе и других - уочи разлику између здравог и болесног стања и не вежба кад је болестан - наведе врсте намирница и користи здраве намирнице у исхрани - прати промене у тежини и висини код себе и других; - придржава се правила вежбања - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

разред: I, II, III, IV

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
▪ лексички садржаји ▪ граматички садржаји ▪ језичка култура *Поздравља и отпоздравља користећи једноставнија језичка средства, *представља себе и другог, *разуме једноставнија питања личне природе, поставља их и одговара на њих, *саопштава информације личне природе о себи и другима, *разуме и даје једноставна упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење (у 3. и 4. разреду уз образложење), *разуме и упућује позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин, *разуме и упућује кратке и једноставне молбе и реагује на њих, *исказује и прихвата захвалност и извињење, *разуме и упућује једноставне честитке и уме да одговори на њих, *зна сличности и разлике у начину прославе празника (Божих, Ускрсе) код нас и у земљама енглеског говорног подручја, *именује бића, предмете и места из непосредног окружења, *разуме једноставније описе и описује бића, предмете и места из непосредног окружења, *разуме и саопштава свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих, *разуме, тражи и пружа једностав-	Садржаји ће се реализовати поступно кроз: - фронтални, - индивидуални, - рад у пару, - групни и тимски рад на часовима редовне наставе и биће усмерени на: * реализацију тематског дана, * израду пројеката, * истраживачком раду ученика, * корелацији са другим наставним предметима првог циклуса основног образовања, * подстицање и подршку ученицима око припремања и реализације часа заједно са наставником. Програм учења енглеског језика у 1. и 2. разреду не заснива се на писању и читању, као ни на експлицитном објашњењу граматике. Акценат се у прва два разреда ставља на мотивисање и навикавање ученика да лексику, коју су усвојили на часовима енглеског језика, спонтано примењују у свакодневним ситуацијама како у учионици, тако и ван ње. У 3. и 4. разреду усмена комуникација се допуњује писаном. Заступљене су и игровне, музичке и ликовне активности. Уводи се употреба дигиталних уџбеника и савремених информационих технологија у настави и учењу енглеског језика у већој мери. Садржаји се повезују са реалним животом са циљем да буду усвојени као систем и као такви постану део функционалног знања ученика. Уважавају се искуства ученика и њихова ваншколска знања и повезују се са наставним садржајима. Поштују се различитости других култура са којима се ученици упознају. Активности ученика у настави енглеског језика у првом циклусу су: препознавање, именовање, употреба, упоређивање, разликовање, орга-

нија обавештења о положају у про-стору и реагује на њих (у 1. разреду се обрађују само предлози <i>in, on, under</i>), *разуме и саопштава једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време (заступљено у 3. и 4. разреду), *разуме, тражи и даје једноставније исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање и реагује на њих, *разуме и даје једноставније исказе којима се изражава интересовање, допадање/ недопадање и реагује на њих, *разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости и размењује информације, (у 2. разреду заступљено у мањој мери; у 3. и 4. разреду већа усмереност ка исходу), *уме да опише радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства (у 2., 3. и 4. разреду), *разуме и саопштава једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене (у 1. разреду бројеви до 10, у 2. разреду бројеви до 20, у 3. разреду бројеви до 100, у 4. разреду редни бр. од 1st до 30th; количине и цене у 3. и 4. разреду), *учествује у предлагању садржаја и начина рада. Напомена: Лексички садржаји, граматички садржаји и језичка култура се у настави страних језика прожимају и из тог разлога нису издвојени посебно.	низовање, описивање, илустровање, креативно изражавање, изражавање ставова и мишљења, истраживање, израда пројеката, руковање дигиталним уређајима и садржајима (<i>PowerPoint</i> презентације, и сл.), вршњачка подршка, самооцењивање. Примењује се и индивидуализовани облик рада у коме се: - процењују могућности и интересовања ученика, - захтеви прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика. Осим сумативног, примењује се и формативно оцењивање у коме се процена постигнућа користи за прилагођавање и посебну подршку напредовању ученика. Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: - <i>Комуникација на страном језику,</i> - <i>Учење како се учи,</i> - <i>Међуљудска и грађанска компетенција,</i> - <i>Вештина сарадње,</i> - <i>Дигитална писменост.</i>
--	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: Дигитални свет

разред: 1-3.

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Дигитално друштво 1.разред - Препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; наводи неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова и да упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника). 2. и 3.разред - Користи школску платформу за онлајн учење; самостално користи дигиталне уџбенике за учење; креира, чува и поново уређује дигиталну слику користећи одговарајућу апликацију; креира елементе покретне слике, једноставан графички дигитални материјал; наводи могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) захваљујући умрежавању дигиталних уређаја.	Садржаји ће се реализовати у оквиру индивидуалног, фронталног, групног и тимског облика рада на часовима редовне наставе са усмереношћу на интегративни, тематски и пројектни приступ кроз пројекте: ✓ различите начине учења и представљања резултата рада ✓ развијање дигиталне компетенције неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања ✓ учење путем школске платформе за онлајн учење ✓ учење уз помоћ дигиталних уџбеника ✓ диференцирану наставу како у погледу рада са надареним тако и са мање даровитим ученицима ✓ вршњачком медијацијом кроз коју бољи ученици помажу слабијима у савладавању градива. • Захтеви се прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика кроз тимски и групни рад • Уводи се вршњачко учење кроз стварање ученичких наставних материјала • Обучавање ученика за коришћење различитих веб алата за изградњу знања и приказ резултата учења • Стварање електронских наставних материјала (е-материјал се поставља на Школску платформу за учење на даљину) Овим активностима јачају се ученичке компетенције Компетенција за учење, Дигитална компетенција, Компетенција за здравље, Одговоран однос према здрављу, Одговоран однос према околини, Решавање проблема, Рад с подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Сарадња.
Безбедно коришћење дигиталних уређаја 1.разред - Наводи основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље и здравствене ризике везане за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; доводи у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; набраја основне податке о личности; именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; наводи основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин и објасни зашто је важно примењивати их. 2. и 3. разред - Разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; реагује на одговарајући начин ако дође у	

додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; наводи неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја.	
Алгоритамски начин размишљања 1.разред - Тумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја; предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину. 2. и 3.разред - Својим речима објасни појам алгоритам; анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику; уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.	

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА

**ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК

разред: 5-8.

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ЈЕЗИК И ПРАВОПИС: Анализира реченицу и одређује реченични члан исказан речју и скупом речи; Познаје начине грађења речи; Препознаје гласовне промене; Разликује врсту и подврсту речи и објашњава граматичке категорије; Разликује врсте зависних реченица; Познаје историју српског језика, Вукову реформу . Зна да се служи Правописом (школским издањем), примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима. Познаје и примењује ортоепска правила	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни и тимски облик рада на часовима редовне наставе са усмереношћу на интегративни, тематски и пројектни приступ кроз: -пројекте: *повезивањем садржаја из историје, географије, ликовног, музичког, информатике уз уважавање искуства ученика и ваншколских знања и повезују са њим *вођењем кроз различите начине учења и представљања резултата рада (мапе ума, временске осе, есеји, питања, стрип, плакат, сажетак) *обучавањем да користе различите веб 2.0 алате за изградњу знања и приказ резултата учења *стварањем електронских наставних материјала (е-материјал се поставља на сајтове за подршку учењу: Шпенадла, Књижевност у оку, Школску платформу за учење на дањину, -тематску наставу *тема се посматра интегративно *знање се интегрише у чврст и јасан систем *захтеви се прилагођавају интересовањима и могућностима ученика кроз тимски и групни рад *уводи се вршњачко учење кроз стварање ученичких наставних материјала *амбијентално учење *радионичарски рад -индивидуализовани рад *процењују се могућности и интересовања ученика *захтеви се прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика -менторски рад -диференцирану наставу
КЊИЖЕВНОСТ: Повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од V до VIII разреда) са ауторима. Разликује типове књижевног стваралаштва Разликује основне књижевне родове Одређује и тумачи различите елементе књижевноуметничког дела. Анализира дело и повезје га са контекстом. Изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже.	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: Саставља једноставан наративни,	

дескриптивни и експозициони текст организован у смисаоне целине користећи правилно латинично и ћирилично писмо; Користи јасну и правилну реченицу; Препознаје некњижевне речи и туђице(зна турцизме); Одређује значење непознате речи; Служи се речником, сажима текст, чита нелинеарне текстове; Зна значења фразеологизама који се јављају у школским примерима.	-формативно процењивање процена постигнућа се користи за прилагођавање могућностима и склоностима ученика и посебну подршку напредовању ученика Овим активностима јачаће се ученичке компетенције <i>Комуникација на матерњем језику, Учење како се учи и Дигитална писменост.</i>
--	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ**предмет: енглески језик****разред: 5-8.**

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Лексички садржаји Ученици усвајају, разумеју, изговарају и пишу вокабулар из различитих сфера живота и интересовања предвиђених програмом од 5. до 8. разреда (породица, биљни и животињски свет, исхрана, обичаји, географски појмови, школа и друштво, мода, музика, филм...), разликују реченичне чланове и врсте речи. Граматички садржаји Ученици треба да разумеју и употребљавају: 1. Именице – рецептивно и продуктивно а) Сложенице: downtown, waterfall, network, masterpiece, footprint, firework б) Колокације: city centre, global warming, heart attack, climate change, brand name в) Суфиксе за грађење именица од глагола и придева (-ion, -ity, -ation, -ment, -ence, -y, -ness, -er, -or) 2. Придеви – рецептивно и продуктивно а) Сложени придеви (breathtaking, hard-working, top-quality, well-off, part-time, freshwater) б) Суфикси за грађење придева од именица и глагола (-ive, -ful, -less, -ing, -ed, -ent, -ous, ious, -al, -ive) в) Негативни префикси (un-, in-, il-) 3. Предлози – рецептивно и продуктивно 4. Глаголи: а) разумеју, препознају и користе просте и сложене глаголске облике којима се изражава садашње, прошло и будуће време, правилне и неправилне глаголе	Садржаји се реализују поступно кроз: • фронтални • индивидуални • групни • рад у пару са усмереношћу на интегративни, тематски приступ у коме се: • тема посматра интегративно, из различитих углова • знање интегрише у чврст и јасан систем • захтеви прилагођавају интересовањима и могућностима ученика кроз тимски и групни рад • уводи вршњачко учење кроз стварање ученичких наставних материјала • примењује радионичарски рад. • ученици се оснажују за развијање ИКТ компетенција и обучавају да користе различите веб 2.0 алате за изградњу знања и приказ резултата учења радом на различитим платформама (Kahoot, Padlet, Google Classroom) чиме се повезују садржаји из енглеског језика, физике, историје, географије, ликовне и музичке културе, грађанског васпитања и верске наставе и информатике уз уважавање искуства ученика и њихових ваншколских знања • ученици воде кроз различите начине учења и представљања резултата рада (мапе ума, временске осе, есеји, питања, стрип, плакат, сажетак...) • ученици учествују у међународним такмичењима (Willkommen) • Примењује се и индивидуализовани и диференцирани облик рада у коме се: • процењују могућности и интересовања ученика • формативно процењује • захтеви прилагођавају процени

б) Индијектнн говор: искази и питања в) Пасив - The Present Simple, the Past Simple Tense, the Present Perfect Tense, the Future Tense-продуктивно и рецептивно - Пасив уз модалне глаголе, пасив уз глагол get (get interviewed) само рецептивно г) Модални глаголи д) Први и други кондиционал (обнављање), трећи кондиционал (рецептивно) ђ) Препозиционални и фразални глаголи: get down to, get on with, fall in love with, keep in touch with, hang around 5. Прилози и прилошке одредбе 6. Бројеви Велики бројеви (million, billion), читање децимала (one point seven) и разломака (a half, a third), давање бројчаних процена (nearly 80%, over a half) и поређења (twice, three times as many /as much) 7. Везници (зависни и независни) 8. Реченичне конструкције: - I'd rather, I'd rather not - To have /get something done - Look like, be like - After /before + -ing - Having done ... - Didn't you ... Haven't you ... 9. Идиоматски изрази - safe and sound, spitting image - be a light sleeper, heavy music, heavy rain...	• Активности ученика су: препознавање, именовање, употреба, упоређивање, разликовање, организовање, описивање, изражавање ставова и мишљења, дефинисање, класификовање, понављање, примена. Осим сумативног, примењује се и формативно оцењивање у коме се процена постигнућа користи за прилагођавање и посебну подршку напредовању ученика Овим активностима јачају се ученичке компетенције: • <i>Комуникација на страном језику</i> • <i>Учење како се учи</i> • <i>Вештина сарадње</i> • <i>Вештина комуникације</i>
Језичка култура Саставља једноставан наративни, дескриптивни и експозиторни текст организован у смисаоне целине користећи правилно латинично писмо; Користи јасну и правилну реченицу; описује себе и друге, изражава допадање и недопадање, реагује и даје наредбе, молбе, позиве; користи језик у складу са нивоом формалности	

комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости), Разликује облике речи у писању и говору између британског и америчког варијетета; препознаје у тексту елементе културе земаља чији језик учи; Одређује значење непознате речи; Служи се речником, чита нелинеарне текстове; Зна значења фразеологизама који се јављају у школским примерима.	
--	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ**предмет:Музичка култура****разред: 5.-8.**

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Слушање музике: -Познаје музичке епохе, композиторе и музичке инструменте -Разликује врсте музике према различитим критеријумима(вокална, инструментална, духовна, световна...) -стиче искуства о различитим доживљајима музике	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни облик рада и то кроз редовну наставу, хор, учествовањем на школским и другим јавним манифестацијама као што су „Нушићев вашар“, „Ја имам таленат“, „Златна сирена“. * Корелација са предметима српски језик, историја, географија, веронаука, и нарочито ликовна култура: ученици својим цртежима представљају емоције, атмосферу коју препознају у слушаним делима.
Певање и свирање: -разликује ритам, динамику, артикулацију, изражајност, темпо -учествује у извођењу у оквиру мањих и већих састава	*Ученици се подстичу да буду активни учесници у извођењу, слушању, дискусији, промишљању, препознавању. * Употреба диференциране наставе како у погледу рада са надареним тако и са мање даровитим ученицима.
Музичка писменост: -познаје називе нота абecedом и солмизацијом, -разликује трајање и висину нота, - познаје ознаке у музици за темпо, динамику	*Вршњачком медијацијом кроз коју бољи ученици помажу слабијима у савладавању градива. *Коришћењем дигиталних медија, пре свега интернет претраживача у функцији проналаaska музичких материјала.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ**предмет: МАТЕМАТИКА****разред: 5-8.**

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ И СХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА Ученик/ученица: чита и записује различите врсте бројева (природне, целе, рационалне, ирационалне), пореди по величини бројеве записане у различитим облицима, одређује супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја, рачуна вредност бројевног израза, на основу реалног проблема саставља и рачуна вредност бројевног израза, примењује појам дељивости у проблемским ситуацијама.	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуалне активности, рад у пару, тимски рад ученика и тимски рад наставника уз визуелизацију наставних садржаја употребом софтвера <i>GeoGebra, Euclidean, Pythagorea</i>,... видео игрица <i>Minecraft, Math Games, PhET симулација</i>... кроз: -пројекте усмерене на развој дигиталних компетенција ученика и креирање разноврсних материјала на веб порталима, -проблемску наставу која се базира на активностима ученика у проналажењу садржаја и релација које га могу довести до решавања проблема из реалног животног окружења,
АЛГЕБРА И ФУНКЦИЈА Ученик/ученица: рачуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примењује својства операција са степенима и квадратним коренима, сабира, одузима и множи полиноме, квадрира бином, трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставији облик, црта график линеарне функције, разликује директно и обрнуто пропорционалне величине и то изражава одговарајућим записом, решава линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате, решава једноставан проблем из свакодневног живота користећи линеарну једначину, неједначину или системе линеарних једначина са две непознате.	-интегративну наставу усмерену на истраживање сличних наставних садржаја из угла различитих наука, са циљем стицања функционалних знања и вештина, -сарадничку наставу која уз тимски рад, размену идеја, супротстављање мишљења и дискусију, подстиче ученика на критичко размишљање, логичко закључивање и развија његове социјалне способности, -индивидуализовану наставу са прилагођавањем захтева потребама и могућностима ученика, креирањем и коришћењем разноврсних интерактивних материјала у зависности од способности ученика,

ГЕОМЕТРИЈА Ученик/ученица: уочава геометријске моделе у реалном окружењу, рачуна обим и површину равних фигура, рачуна површину и запремину геометријских тела, примењује Питагорину теорему, подударност и сличност на разне проблемске задатке, пресликава геометријски објекат централном симетријом, транслацијом, осном симетријом и ротацијом, сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама, идентификује врсте углова и примењује њихове узајамне односе.	-вршњачко подучавање, усвајање наставних садржаја њима блиским и разумљивијим језиком, -истраживачки рад с циљем буђења иницијативности и креативности код ученика.
ОБРАДА ПОДАТАКА Ученик/ученица: чита и разуме графиконе, дијаграме, табеле, обрађује прикупљене података по одређеном критеријуму и представља их графички и табеларно, примењује процентни рачун у реалним ситуацијама.	
МЕРЕЊЕ Ученик/ученица: користи одговарајуће јединице мере, претвара мерне јединице из већих у мање и обрнуто, одређује приближну вредност дате величине и процењује грешку.	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: ликовна култура

разред: од петог до осмог

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Цртање *уознавање и коришћење цртачког материјала *врсте и начин примене одређене технике *уознавање са цртачким појмовима *компоновање цртачких елемената(ритмичко компоновање, доминанта, равнотежа, хармонија, контраст) *линија(врсте, значај, подела) *сенчење *шрафура *тактилна вредност *текстура *пропорције *фигура *мртва природа *перспектива *портрет *орнамент *арабеска	* кроз индивидуални, фронтални и групни рад * кроз интердисциплинарну наставу тј сарадњу са другим предметима: историја, биологија, музичко, српски, енглески, француски језик, техничко, физика, хемија, географија, веронаука, физичко, свакако, повезивањем градива из тих предмета и ликовне културе * реализација садржаја ће зависити од атмосфере, могућности и мотивације целог одељења, а и од појединаца *прављење панора *поставком изложби успешних радова на одређену тему *цртање по моделу (поставке мртве природе и позирање ученика за цртање фигуре и посматрањем одређених дела због савладавања појма пропорција и перспектива) *цртање гледањем неког уметничког дела *коришћењем што разноврснијег материјала према склоностима ученика *савладавањем одређених цртачких техника кроз практичан рад и демонстрацију наставника *коришћење сликарског материјала ради савладавања одређених сликарских техника *кроз технику вајања, ученици праве употребне предмете, своје радове излажу на „Нушићевом вашару“, користе за школске представе, излажу на панорама у школи и ван школе. Употребом интернета и истраживачким радом у другим медијима ученици ће писати реферате о познатим сликарским правцима као и о познатим уметницима из разних епоха (7 и 8 разред). *формирање радионица(наставак већ постојеће: мозаик, као и настанак нове: израда накита од
Сликање *уознавање са сликарским појмовима и материјалом *сликарске технике: акварел, темпера, уљане боје, суви пастел, колаж, деколаж, мозаик, витраж, декупаж *врсте и подела боја *утицај боја на свакодневни живот *сликарске теме: мртва природа, пејзаж, фигуративно сликарство, апстрактно сликарство	*кроз технику вајања, ученици праве употребне предмете, своје радове излажу на „Нушићевом вашару“, користе за школске представе, излажу на панорама у школи и ван школе. Употребом интернета и истраживачким радом у другим медијима ученици ће писати реферате о познатим сликарским правцима као и о познатим уметницима из разних епоха (7 и 8 разред). *формирање радионица(наставак већ постојеће: мозаик, као и настанак нове: израда накита од

Вајање *уознавање са вајарским материјалом, темама и техникама *глина *скулптура *биста *споменик *дуборез *калуп *гипс	епокси масе) *могућност ученика који се припремају за неку уметничку школу да добију потребне инструкције и савете од предметног наставника *коришћењем дигиталних технологија ученици могу да стварају и експериментишу све на тему визуелне комуникације *посете музејима и галеријама *учешће на конкурсима и радионицама изван школе
Визуелна комуникација *уознавање са појмом визуелна комуникација *врсте визуелних комуникација: слика, билборд, реклама, плакат, графит, мурал, филм, позориште, одећа, пантомима *знак *симбол *анимација *фотографија	*истраживачким радом у групи или самостално сазнају о историји неког уметничког дела или епохе *ученици раде презентације свог истраживачког рада, коментаришу дајући мишљење о неком уметничком делу *коментаришу свој рад као и радове других ученика (уче се анализи уметничког дела и ликовној писмености)
Историја уметности *уметност праисторије *уметност старог Египта, Месопотамије, Грчке *праисторијско наслеђе у Србији	
Културна добра *споменици, музеји, археолошка налазишта, знамените грађевине	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: ИСТОРИЈА **разред: 5-8.**

С А Д Р Ж А Ј / К Љ У Ч Н И И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
УВОД У ИСТОРИЈУ (5.разред) СВЕТ ПРАИСТОРИЈЕ (5.разред) СТАРИ ВЕК(5.разред) - Зна време и простор на којем су настале најстарије цивилизације, -зна поделу историјских извора - именује, разликује и правилно употребљава (примењује) основне временске одреднице (датум, деценија, век, миленијум, ера); - наведи поделу прошлости на праисторију и историју -зна периодизацију историје - Познаје важне чињенице, појмове, личности и процесе из опште историје -зна важне одлике културе -зна основне одлике религије -поделу друштва -Разуме узрочно-последичне везе, -Препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје -препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости - примењује знање из историје на историјској карти (приказује на којем простору су се одиграли најважнији догађаји из локалне, националне, регионалне и опште историје). -Разликује и уме правилно да користи основне врсте историјских извора – материјални, писани, сликовни, усмени, савремени.	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни облик рада и рад у пару са усмереношћу на мултидисциплинарни и интердисциплинарни приступ темама, пројектну наставу и истраживачки рад ученика. Активности у току реализације: - логичко закључивање путем употребе графикана, табела, ленти времена, историјских карата, историјских извора - текстуалних, сликовних , материјалних - увежбавање схватања узрочно-последичних веза на одабраним примерима историјских догађаја и процеса - издвајање битног од небитног у датом тексту - подстицање развоја критичког и креативног мишљења кроз разговор о улози историјских личности у одређеним историјским догађајима - оспособљавање за препознавање, повезивање и примену кључних појмова из историје цивилизације - подстицање ученичке радозналости применом метода интерактивне наставе кроз дискусију, дебату, анализу и тумачење историјских извора - израда есеја, презентација, мапа ума - израда паноа и ленти времена помоћу којих ученици увежбавају хронологију и периодизацију - коришћење различитих извора, информација (интернет сајтови, енциклопедије, часописи...) - сакупљање и анализа различитих историјских текстова - употреба карата и других извора историјских података: документарних и играних, видео и дигиталних материјала, мултимедијалних презентација, музејских експоната ,илустрација - обиласци културно-историјских споменика и посете установама културе - организовање изложби -организовање квизова знања - снимање филмова о историјским догађајима, појавама, личностима - повезивање историјских садржаја са сопственим

СРЕДЊИ ВЕК И НОВИ ВЕК ДО 18.ВЕКА (6.РАЗРЕД) - Познаје важне чињенице, појмове, личности и процесе из опште историје и националне историје од 5. до 18.века -зна важне одлике културе и научних и техничких открића -зна основне одлике религије -зна друштвену поделу и промене у друштву -Разуме узрочно-последичне везе, -Препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје -препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости - примењује знање из историје на историјској карти (приказује на којем простору су се одиграли најважнији догађаји из локалне, националне, регионалне и опште историје). -Разликује и уме правилно да користи основне врсте историјских извора – материјални, писани, сликовни, усмени, савремени. - развијање критичког односа према историјским изворима. НОВИ ВЕК (7.разред) - Познаје важне чињенице, појмове, личности и процесе из опште и националне историје од 18. века до краја Првог светског рата 1918.г., -зна важне одлике културе и научних и техничких открића -зна идеологије -Разуме узрочно-последичне везе, -Препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје -препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама	искуством из свакодневног живота - повезивање садржаја са знањима из математике, географије, српског језика, ликовне културе, музичке културе, верске наставе, грађанског васпитања - увођење вршњачког учења кроз стварање ученичких наставних материјала -менторски рад -тимски рад - прилагођавање захтева индивидуалним интересовањима и могућностима ученика кроз диференцирану наставу - примена формативног оцењивања током којег се процена постигнућа користи за прилагођавање садржаја, мотивацију и посебну подршку напредовању ученика. Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: - Комуникација на матерњем језику - Математичка писменост - Учење како се учи - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Културно изражавање
--	---

из садашњости - примењује знање из историје на историјској карти (приказује на којем простору су се одиграли најважнији догађаји из локалне, националне, регионалне и опште историје). -Разликује и уме правилно да користи основне врсте историјских извора – материјални, писани, сликовни, усмени, савремени. - развијање критичког односа према историјским изворима. САВРЕМЕНО ДОБА (8.РАЗРЕД) - Познаје важне чињенице, појмове, личности и процесе из опште и националне историје 20. и почетка 21.века -зна важне одлике културе и научних и техничких открића -зна идеологије 20.века -Разуме узрочно-последичне везе, -Препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје -препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости - примењује знање из историје на историјској карти (приказује на којем простору су се одиграли најважнији догађаји из локалне, националне, регионалне и опште историје). -Разликује и уме правилно да користи основне врсте историјских извора – материјални, писани, сликовни, усмени, савремени. - развијање критичког односа према историјским изворима.	
--	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: ГЕОГРАФИЈА **разред: 5-8.**

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
УВОД У ГЕОГРАФИЈУ ▪ Дефинише предмет проучавања географије и спознаје утицај географије на друге науке; ▪ Увиђа значај средњовековних истраживача на данашња сазнања о Земљи.	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни облик рада и рад у пару, са усмереношћу на мултидисциплинарни и интердисциплинарни приступ темама, пројектну наставу и истраживачки рад ученика. Активности у току реализације: • логичко закључивање путем употребе графикана, табела, географских карата, статистичких података, средстава информационо-комуникационих технологија;
ВАСИОНА, ОБЛИК ЗЕМЉЕ И СТРУКТУРА ЊЕНЕ ПОВРШИНЕ, ЗЕМЉИНА КРЕТАЊА ▪ Разликује звезде од осталих небеских тела, именује и наводи сазвежђа, галаксије; Разликује планете у Сунчевом систему; Препознаје основне одлике сателита; Разликује четири Месечеве мене (фазе); ▪ Препозна основне одлике астероида, комета, метеора и уочи по чему се разликују; ▪ Уочи два Земљина кретања: ротацију и револуцију; разликује геоцентрични од хелиоцентричног система; наводи имена представника оба система; ▪ Разликује појмове: лопта, геоид и елипсоид; Наводи површину и обим Земље; Показује на карти највеће водене и копнене целине; Схвата да је глобус лоптасти модел Земље; ▪ Наводи време за које Земља изврши једну ротацију и револуцију; Уочи због чега су ова Земљина кретања важна; Схвати последице које настају због кретања Земље око своје ротационе осе и око Сунца; Наводи датуме када настају годишња доба и схвата да постоји разлика у смени годишњих доба на северној и јужној Земљиној хемисфери.	• повезивање наставних садржаја из географије са знањима из историје, математике, биологије, музичке и ликовне културе и других наставних предмета; • подстицање радозналости ученика применом метода интерактивне наставе; • коришћење различитих извора информација (интернет сајтови, часописи, енциклопедије...); • израда и цртање тематских карата, уз употребу неме карте, при чему долази до изражаја самосталност у раду ученика и усавршава се вештина практичне примене географске карте у настави; • употреба средстава информационо-комуникационих технологија (нпр. Google maps), коришћење програма за израду квизова ради утврђивања градива и др., допринеће реализацији принципа очигледности и утврђивању трајности знања ученика;
ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА ▪ Наведите Земљине унутрашње слојеве; Разликује три основне врсте стена: магматске, седиментне и метаморфне; Разуме појам литосферних плоча и наводи њихова кретања; Разликује некадашњи и садашњи изглед Земљине површине и промену положаја континената; ▪ Објашњава на који начин су настали	• увођење вршњачког учења кроз стварање ученичких наставних материјала, презентација, мапа ума, паноа, географских квизова, пројеката; • подстицање солидарности и толеранције код ученика, указивањем на постојање

накрупнији делови рељефа и разликује раседне планине од набраних; Наводи Земљине унутрашње силе и њихов утицај; ▪ Разликује делове вулкана; показује на карти света «Ватрени појас Пацифика», разликује хипоцентар од епицентра. ▪ Разликује облике у рељефу који настају радом река, морских таласа, радом ветра, ледника и крашке облике рељефа; Наводи њихове основне карактеристике, као и утицај човека на рељеф. ▪ Наводи основне карактеристике временских елемената: температуре ваздуха, ваздушнoг притиска, ветра, влажности ваздуха, облачности и падавина; Наводи инструменте за њихово мерење и јединице у којима се изражавају; ▪ Разликује факторе који утичу на климу неког места; Црта клима-дијаграм и на њему читава температуре ваздуха и падавине; Разликује типове климе и наводи њихове основне карактеристике; Уочава на који се начин загађује ваздушни омотач и које су мере заштите. ▪ Наводи биљни и животињски свет у различитим климатским областима и показује на карти области заступљености основних климатских типова. ▪ Схвата појам Светског мора и дефинише океане, мора и облике разуђености обала: заливе, мореузе, острва, полуострва. Наводи примере и показује их на карти; ▪ Наводи да се морска вода разликује по салинитету, температури, боји и провидности; Разликује три начина кретања морске воде; ▪ Разликује површинске од подземних вода и наводи њихове основне карактеристике; Дефинише појам језера и њихову поделу; ▪ Објашњава појам природне зоне и наводи правац пружања природних зона од екватора према половима и њихове основне карактеристике; Наводи основне карактеристике и границе распрострањавања тропске кишне шуме, саване, пустиње, средоземне шуме, степе, шума умереног појаса, тундре и поларне пустиње;	различитих социјалних, етничких и културних група у нашој држави и свету; • повезивање географских садржаја са сопственим искуством из свакодневног живота; • прилагођавање захтева индивидуалним могућностима и интересовањима ученика, кроз диференцирану наставу; • примена сумативног и формативног оцењивања (активност на часу, допринос групном раду, израда домаћих задатака, кратки тестови, познавање географске карте...), при чему се процена постигнућа користи за прилагођавање и посебну подршку напредовању ученика. Код оцењивања, ученике оспособљавати за процену сопственог напретка у остваривању исхода предмета.
--	--

КАРТОГРАФИЈА

- Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте;
- Оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе, одређује математичко-географски положај на Земљи.

ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА

(СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА, ПРИВРЕДА, ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ)

- Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; Анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група.
- Објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету;
- Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима; Анализира географски положај насеља;
- Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету.
- Објашњава политичко-географску структуру државе и представља процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света.

РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ, АЗИЈЕ, АФРИКЕ, СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ, ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ, АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ И РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА СРБИЈЕ

- Објашњава како се издвајају географске регије и анализира природно-географске и друштвено-економске карактеристике Европе, ваневропских континената и Републике Србије; Проналази на карти државе проучаване регије и именује их;
- Приказује на некој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове...;
- Препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију;

▪ Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; ▪ Указује на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и одабраним државама; ▪ Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; ▪ Открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; ▪ Доводи у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; ▪ Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; Доводи у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.	
--	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: Биологија разред: 5.-8.

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА -истражује особине живих бића према упуштвима наставника и води рачуна о безбедности током рада -разврстава организме на једноћелијске и вишећелијске -групише жива бића према њиховим особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи -одабира макро-морфолошки видљиве особине и одређује положај врсте на „дрвету живота“ -користи дихотоме кључеве -доведе у везу промену животних услова са еволуцијом живота на планети; -повеже данашње и изумрле врсте- фосили -користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	Садржаји ће се реализовати у оквиру индивидуалног, фронталног, групног облика рада са акцентом на диференцирану наставу, тимски рад наставника и употребу ИКТ у настави кроз: • упознавање са лабораторијским прибором • обучавањем да користе различите веб 2.0 алате за изградњу знања и приказ резултата учења • учење технике микроскопирања и упознавање са грађом биљне ћелије, квасца и хлебне буђи на препаратма које су сами припремили • микроскопирање на трајним микроскопским препаратима • одлазак у природу ради прикупљања биљака • упознавање са начином гајења праживотињама • одлазак у природу ради прикупљања животиња • посету Ботаничке баште "Јевремовац" • посету огледном добру "Радмиловац" која омогућава упознавање ученика са дунавским врстама риба и начином живота врста у води и око воде • кроз различите начине учења и представљања резултата рада (панои, питања, плакат, свежи материјал, сажетак, табеларни преглед, мапе ума, асоцијације и презентације) • повезивање садржаја са знањем из географије, хемије, математике, ликовног и физике • посматрања и истраживања у природи • реализацију вежби (размножавање и утврђивање варијабилности
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ - доведе у везу еколошке факторе и услове живота у станишту са животном формом - разликује еколошке нивое организације (популација, биоценоза, екосистем, биом биосфера) - размотри односе међу члановима једне популације, као и међу члановима различитих популација у биоценози - решава задатке на основу прикупљених података о бројности и густини популације - састави ланац исхране у типичном екосистему - објасни пренос супстанце и енергије у ланцу исхране - повеже утицај фактора средине и нестанак врста - разликује аутохтоне, алохтоне и инванзивне врсте на простору Србије - направи разлику између одговорног и неодговорног понашања према живим бићима - предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу	
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА - упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма - повеже грађу и животне процесе и одреди положај организма на дрвету живота на	

основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи - илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини и идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе	особина ученика) • коришћење кључева за одређивање врста • пошумљавање, израду кућица и хранилица, дохрану птица или правилно одлагање отпада • дебату- дивље животиње као кућни љубимци- да или не • састављање таблица здраве исхране • представљање резултата истраживања у виду презентације, постера на хамер- папиру или изложбу цртежа • стручна предавања • Овим активностима јачаће се ученичке компетенције Комуникација на матерњем језику, Учење како се учи, Дигитална писменост, Предузетништво, Естетска и математичка писменост и основна знања из науке и технологије
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА - повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом и повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције - прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења - повеже промене које се догађају у организму током животног циклуса са активностима гена	
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ - идентификује елементе здравог начина живота и одговорно се односи према свом здрављу - повезује обољења изазвана бактеријама са улогом антибиотика, доводи у везу вирусе са улогом имунитета и вакцине - идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота - свестан је последица болести зависности и доведи у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци - расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: Хемија **разред: 7. и 8.**

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Општа хемија/• описује шта је супстанца, шта су елементи и једињења и да наведи њихову разлику у сложености; • препознаје и наводи примере елемената, једињења и смеша из свакодневног живота и одређује њихова својства • препознаје физичке и хемијске промене супстанци у свакодневном животу и делатности коју обавља; • описује честичну грађу супстанце до нивоа честица које чине елементе, атома и молекула, и честица које чине једињења, молекула и јона; • препознаје хемијске елементе и једињења који се користе у свакодневном животу и пракси, на основу хемијских симбола и Формула *правилно и безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором, мери физичке величине, изводи поступке за раздвајање састојака смеша и према датом упутству припрема растворе одређене процентне концентрације, податке приказује табеларно и графички • опише растворе и њихову припрему и препознаје их у свакодневном животу и пракси; • објасни значење процентног састава раствора и примењује га у пракси.	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни и тимски облик рада на часовима редовне наставе са усмереношћу на интегративни, тематски и пројектни приступ кроз: - наставу оријентисану ка учењу учења и развоју креативности и вршњачких односа укључивање свих заинтересованих ученика у покретање и осмишљавање пројеката подстицање ученика на рад у тиму, на осамостаљивање и исказивање индивидуалности. охрабривање ученика да искажу потребе и интересовања примена стечених сазнања, умења и вештина из области физике повезивање међупредметних садржаја и бележење занимљивих начина и резултата учења подстицање на учешће у актуелним научним манифестацијама продубљивање сарадње ученика и наставника промовисање креативности, резултата рада; подршка стваралаштву и развоју
Неорганска хемија• описује основна физичка и хемијска својства неметала и метала и повеже их с њиховом практичном применом. описује основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли и повеже их с практичном применом и безбедним радом *саставља формуле неорганских једињења на основу назива једињења и именује једињење на основу формуле *саставља хемијске једначине реакција синтезе и анализе	

Органска хемија • описује основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола и карбоксилних киселина и повеже их с практичним значајем и безбедним радом; *препознаје формуле, називе и функционалне групе најважнијих органских једињења *саставља формуле органских једињења на основу назива једињења и именује једињење на основу формуле; *саставља хемијске једначине реакција синтезе и анализе Биохемија • описује физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата и протеина; • описује најважније улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима; • наведи намирнице које садрже масти и уља, угљене хидрате, протеине и витамине. *препознаје формуле и називе најважнијих једињења Хемија животне средине • препознаје загађиваче ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на живи свет и околину; • описује безбедно поступање са супстанцама у складу са значењем ознака упозорења на паковањима или боцама у којима се супстанце чувају, начине њиховог правилног складиштења с циљем очувања здравља и животне средине; • испита својства супстанци у једноставним огледима и безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором.	личности ученика - наставу орјентисану ка саморегулисаном учењу кроз коју се: *повезују се садржаји из свих предмета уз уважавање искуства ученика и ваншколских знања и повезују са њим *ученици се воде кроз различите начине учења и представљања резултата рада (демонстрациони огледи,самостални истраживачки задаци, мапе ума, временске осе, квивизи) -тематску наставу *тема се посматра интегративно *знање се интегрише у чврст и јасан систем *захтеви се прилагођавају интересовањима и могућностима ученика кроз тимски и групни рад *уводи се вршњачко учење кроз различите активности *амбијентално учење *радионичарски рад -индивидуализовани рад *процењују се могућности и интересовања ученика *захтеви се прилагођавају процени тренутног стања, могућностима и склоностима ученика -менторски рад -диференцирану наставу -фомативно процењивање процена постигнућа се користи за прилагођавање могућностима и склоностима ученика и посебну подршку напредовању ученика Овим активностима јачаће се ученичке компетенције- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији, Компетенција за целоживотно учење и дигитална писменост
--	---

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: **ФИЗИКА**

разред: **6. – 8.**

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Силе: Схвата силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром Примењује Њутнове законе динамике Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, групни и тимски облик рада кроз - повезивање садржаја из математике, технике и технологије, информатике, хемије, биологије, географије, музичког уз уважавање искуства ученика -развијање критичког мишљења код ученика кроз различите приступе обради садржаја и провере знања. -усмеравање ученика да истражују нове садржаје и надограђују старе кроз самостални или тимски истраживачки рад. -оснаживње да стечена знања приказују и кроз креативне приступе -оснаживање да наставне садржаје усвајају путем открића Тежиште активности на часу биће на ученицима како при реализацији наставних садржаја, тако и при процени стечених знања. Темама се приступа мултидисциплинарно кроз практичане и применљиве активности Ученици се обучавају за коришћење различитих веб алата
Кретање: Зна појмове и величине којима се описује кретање Зна врсте кретања и повезује физичке величине којима се описује	
Електрична струја: Зна да објасни провођење електричне струје и познаје основне елементе струјног кола Описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје	
Мерење: Зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице Овладао је мерењем дужине, времена и запремине Уме да рукује лењиром, мерном траком, нонијусом, хронометром, мензуром	
Енергија и топлота: Образлаже предности употребе извора обновљиве енергије; Подржава заштиту животне средине; Разликује појмове температуре и количине топлоте Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке	
Експеримент: Уме табеларно и графички да запише резултате мерења и зна да донесе закључак на основу добијених резултата	Уводи се вршњачко учење Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: Комуникација на матерњем језику Математичка писменост и основно знање из науке и технологије Учење како се учи Дигитална писменост

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ

предмет: Техника и технологија

разред: пети, шести, седми и осми

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ГРАФИЧКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ -Познаје и примењује врсте линија и правила котирања -Зна да правилно користи прибор за техничко цртање Познаје и примењује одговарајућу размеру на техничком цртежу -Уме да прикаже своју идеју скицом и техничким цртежом -Препознаје и зна да нацрта грађевинске симболе -Зна да нацрта електротехничке симболе и повеже их у струјно коло -Зна функцију инсталације у објекту -Уме да цртежом представи предмет у ортогоналној и аксонометријској пројекцији -Зна да напише алгоритам израде модела	Садржаји ће се реализовати кроз индивидуални, фронтални, рад у пару и групни облик рада са акцентом на диференцирану наставу. • Повезивањем са садржајима из ликовне културе, математике, физике, биологије и информатике. • Развијањем вештине коришћења прибора за техничко цртање вежбањем (геометријско цртање) • Увежбавањем примене котирања и размере кроз примере-од једноставних ка сложенијим • Коришћењем готових модела -(коцка, квадар, купа, ваљак, призма) -модел струјног кола-најједноставнијег • Коришћењем техничких материјала, илустрација, паноя • Примена хоризонталне и вертикалне корелације са садржајима и повезивање са ваншколским знањем ученика • Повезивањем познатог са новим наставним садржајем • Посматрањем одређених предмета, појава и процеса • Коришћењем цртежа, слика, модела, симбола, схема • Употреба штампаног текста, часописа, енциклопедија • Коришћењем мерних инструмената • Презентација-Power point • Израда тематских плаката • Израда збирке материјала • Израда предмета (макета, модела) према индивидуалним способностима и интересовањима ученика • Примена материјала из комплета радних вежби (5-8. разреда) • Примена школског алата при обради материјала • Коришћењем материјала за рециклажу у
ТЕОРИЈА У ФУНКЦИЈИ ПРАКСЕ -Познаје улогу и значај технике на развој друштва -Зна правила кретања пешака и бициклисте -Разликује саобраћајне системе и познаје организацију саобраћаја -Познаје врсте, особине и намену техничких материјала -Зна важност примене мера заштите на раду -Зна функцију инсталација у објекту -Познаје начин функционисања машина и уређаја -Користи рачунар у прикупљању информација, обради и презентацији	

МОДУЛИ -Зна да правилно пренесе мере на материјал, примени поступке обраде материјала -Уме да правилно користи алат уз поштовање мера заштите у учионици -Зна да састави модел из конструкторског комплета -Разуме начин функционисања и намену делова модела -Уме да на основу своје идеје направи макету/модел -Разуме значај активног учешћа у групном или раду у пару -Формулише питања, тражи одговоре, изводи закључке	реализацији пројекта • Захтеви се прилагођавају могућностима ученика • Уводи се вршњачко учење • Процењују се могућности и интересовања ученика • Формативно процењивање
---	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: **ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ** разред: **5.-8.**

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
• ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ РАЗВОЈ ФИЗИЧКИХ СПОСОБНОСТИ (сви разреди) - одабере и примени комплексе простих и општеприпремних вежби у вежбању - користи научене вежбе у спорту, рекреацији и другим животним ситуацијама ТЕСТИРАЊЕ И МЕРЕЊЕ (сви разреди) - упоређује и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст	Концепција физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству наставних, ваннаставних и ваншколских организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља кроз достизање исхода и стандарда овог васпитно-образовног подручја. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у три предметне области: • физичке способности • моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине • физичка и здравствена култура.
• МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ АТЛЕТИКА (сви разреди) - примени усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу - развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГАРА: Рукомет (5., 7. и 8. разред) Кошарка (6., 7. и 8. разред) Одбојка (7. и 8. разред) Футсал (7. и 8. разред) Активност по избору Стручног већа (7. и 8. разред) - изведе елементе технике спортских игара - примени основна правила тимских и спортских игара - користи елементе технике и примени основне елементе тактике у спортској игри СПОРТСКА ГИМНАСТИКА (сви разреди) - одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела	Планирани програмски садржаји, усмерени на: - развијање физичких способности, подстицање ученика на самостално вежбање и учвршћивање правилног држања тела, - усвајање моторичких знања, умења и навика и - стицање знања, вештина, ставова и вредности о вежбању, физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу остварују се кроз: ▪ наставне активности - обавезне организационе облике рада: - часови физичког и здравственог васпитања (сви разреди) - обавезне физичке активности ученика-ОФА (5. и 6. разред)* ▪ остале организационе облике рада - ваннаставне и ваншколске активности: - спортске секције - „Недеља школског спорта“ - активности у природи - школска и ваншколска спортска

- примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности РИТМИКА (девојчице) И ПЛЕС СПОРТСКЕ ИГРЕ (дечаџи) (сви разреди) - изведе кретања у различитом ритму и уз музичку пратњу ПОЛИГОНИ (6., 7., 8. разред) - изведе кретања и вежбе у осмишљеним комбинацијама кретних задатака	такмичења - корективно-педагошки рад. Садржаји се реализују кроз фронтални, групни и индивидуални облик рада, са тежиштем на практичном раду. Садржаји тема којима се подразумева стицање знања, вештина, ставова и вредности о вежбању, физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу реализују се кроз све организационе облике рада уз практичан рад.
• ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ (сви разреди) - поштује правила понашања у и на вежбалиштима у школи и ван ње - примени мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила тимских и спортских игара у складу са етичким нормама - уважи вредност различитих спортова без обзира на лично интересовање - вреднује утицај и користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности - повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (сви разреди) - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - разликује здраве од нездравих облика исхране - правилно реагује и пружи основну прву помоћ у случају повреда - чува животну средину током вежбања - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању	Програмски садржаји се остварују кроз следеће фазе: - утврђивање стања - избор оптималних вежби- одређивање радних задатака за појединце и групе ученика - утврђивање средстава и метода за остваривање радних задатака и достизање постављених исхода - праћење и вредновање ефеката рада - праћење постигнућа, оцењивање. При реализацији се поштује принцип уважавања индивидуалних карактеристика и способности ученика (диференцирани приступ). По потреби, са ученицима који имају лоше држање тела и здравствене потешкоће реализује се прилагођен програм примерен здравственом стању ученика, у сарадњи са одговарајућом здравственом институцијом и лекаром специјалистом. Планираним активностима јачају се ученичке компетенције: Одговоран однос према здрављу, Сарадња, Решавање проблема, Естетска.

*** ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ- ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ**
разред: 5.-6.

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
• ОБАВЕЗНИ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ КОНДИЦИОНО ВЕЖБАЊЕ (5. и 6. разред) - одабере и примени комплексе простих и општеприпремних вежби у вежбању - користи научене вежбе у спорту, рекреацији и другим животним ситуацијама ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГАРА: Мали фудбал (5. разред) Рукомет /мини-рукомет (6. разред) - изведе елементе технике спортских игара - примени основна правила тимских и спортских игара - користи елементе технике и примени основне елементе тактике у спортској игри - учествује на унутародељењским такмичењима	Обавезне физичке активности ученика доприносе остваривању постављеног циља и исхода физичког и здравственог васпитања. Планирани обавезни и препоручени програмски садржаји, усмерени на: - развијање физичких способности, подстицање ученика на самостално вежбање и учвршћивање правилног држања тела и - усвајање моторичких знања, умења и навика остварују се: - делом кроз часове у оквиру редовног распореда (36 часова на годишњем нивоу) - делом кроз часове према посебном распореду (18 часова на годишњем нивоу), сходно предлогу Стручног већа и одређивању за неки од понуђених начина организације ових активности. Часови се организују у школским спортским вежбалиштима, у складу са материјално-техничким и просторним условима рада школе. Садржаји се реализују кроз фронтални, групни и индивидуални облик рада, са

• ПРЕПОРУЧЕНИ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ Активности по избору Стручног већа, које се предлажу узимајући у обзир: - садржај Наставног програма физичког и здравственог васпитања - материјално-техничке и просторне услове школе - потребе и интересовања ученика - школско окружење и могућности локалне самоуправе.	тежиштем на практичном раду. При реализацији се поштује принцип уважавања индивидуалних карактеристика и способности ученика (диференцирани приступ). Планираним активностима јачају се ученичке компетенције: Одговоран однос према здрављу, Сарадња, Решавање проблема.
---	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТ
предмет: **ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО** разред: 5-8

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ИНФОРМАЦИО-КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОГИЈА: Правилно користи ИКТ уређаје. Прилагођава радно окружење кроз основна подешавања. Креира и обрађује дигиталну слику, креира растерску и векторску слику. Креира текстуални документ. Креира и уређује мултимедијалну презентацију. Разликује типове података у ћелијама табеле. Примењује функцију над селектованим подацима и графички представља низ података.	Садржаји ће се реализовати кроз рад у паровима, индивидуални, фронтални, групни и тимски рад на часовима редовне наставе. Садржаји ће се реализовати применом методе практичног извођења, дијалогске и демонстарционе и вршњачким учењем. Повезивање старог са новим наставним садржајима. Повезивање садржаја са свим наставним предметима. Ученици ће примењивати знања кроз рад у алатима за обраду слике, текста, мултимедијалних презентација. Развијаће се вештине решавања проблема у реалним животним ситуацијама.
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Претражује, проналази и процењује информације приликом приступања Интернету, поштује ауторска права. Препознаје потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја и исправно реагује у датој ситуацији. Користи правилно и одговорно ИКТ уређаје у мрежном окружењу. Организује и чува податке локално и у облаку.	У функцији учења биће и школска платформа за учење на даљину. Продукти учења биће постављани на различита веб-места (блог, сајт) и доступним свим заинтересованим корисницима. На овај начин биће јавно промовисан рад ученика и појачана унутрашња мотивација за учење..
ПРОГРАМИРАЊЕ Наводи редослед корака у решавању једноставног логичког проблема. Креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу. Креира једноставан рачунарски програм у текстуалном програмском језику. Користи математичке изразе за израчунавање у једноставним програмима. Примењује и објашњава одговарајућу програмску структуру.	Захтеви се прилагођавају могућностима ученика. Уводи се вршњачко учење. Кроз наставне активности, јачаће се ученичке компетенције <i>Дигитална писменост, Вештина сарадње.</i>

ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

**ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Школски програм за обавезни изборни предмет
Предмет: Грађанско васпитање Разред:1,2,3,4.

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ЉУДСКА ПРАВА Препознаје ,наводи и својим речима објашњава основна права детета садржана у Конвенцији о дејим правима; - -препознаје ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћи и тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; -прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; -; -наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; -наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце;	Истраживачке методе (пројекти, анализе случаја), Интерактивне методе (дискусија, расправа, преговарање, дијалог, интервју, дописивање и друге интерактивне методе), Симулацијске методе (игра улога, симулирање доношења одлука, симулирање међукултуралних односа), Игровне методе (драматизација, игре улога из прича, игре опуштања),
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО - да поштују демократске принципе при укључивању у процес одлучивања о стварима од заједничког интереса, - да направе рефлексију сопственог понашања – снага, слабости, као и саме средине – препрека и могућности, и да у складу с тим креирају визију деловања, -схвате значај давања сопственог доприноса заједници и залагања за заједнички интерес, -да препознају добре стране свог одељења и оно што би требало променити или побољшати и да заједно са вршњацима и наставником учествују у решавању проблема у одељењу; - да разликују ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе, на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела која читају и филмовима које гледају; - да дају и прихватају предлоге, водећи рачуна о интересу	Стваралачке методе (олуја идеја, писање писама или прилога за новине, обраћање локалној управи или ученичком парламенту, израда плаката), приче из дејег искуства које илуструју проблем и намерно су недовршене,

свих страна у сукобу; -да сарађују и преузимају различите улоге у групи/тиму; - -да аргументују добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; наведу елементе традиције и културе свог народа и покажу интересовање и поштовање за друге културе и традиције; -да образложе значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; -да наведу примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; -да дискутују о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације, чиме се прави директна веза са кључним појмовима садржаја прве области.	отворене, тако да могу да подстакну размишљање и саосећање
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ -да разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; -да комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; - да слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; - да сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; - да се договара и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; - да својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; - да препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити; - заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; - да учествује у изради плана једноставне акције; - да са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; - и да доприноси промоцији акције и њиховом вредновању	
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ -сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; - договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима;	

- својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; - заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу. -да наведу шта би волели да имају у својој локалној заједници што сада недостаје; -наведу једно удружење грађана у свом окружењу и опишу чиме се бави; -да опишу на које све начине деца његових/њених година могу ---да брину о својој локалној заједници; - да усвоје вештине неопходне за сарадњу и унапређење живота у заједници.да се својим речима образложе неопходност правила која регулишу живот у заједници	
ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ - да развијају свест о повезаности и међузависности свих делова природе - да откривају повезаност различитих елемената нашег света -да развијају свест о јединствености света и о одговорности сваког његовог елемента за све остале. - да другима представе свој став о бризи о природи. - да заузимају проактиван став и развијају еколошку свест, - да бар на један начин промовишу бригу о природи (изложба).	

ЕВАЛУАЦИЈА

- стичу увид у активности које су значајне за лични развој,
- стичу увид у целину програма,
- процењују програм и поједине радионице у односу на сопствену добит,
- упознају различите начине испитивања (анкета, тест) и опробају се у њима,
- праве увид у коментаре родитеља.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ
ОСНОВНА ШКОЛА БРАНИСЛАВ НУШИЋ
РЕДОВНА НАСТАВА изборни предмет
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА
РАЗРЕД: ПРВИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика и вероучитеља. Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада. Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<i>Когнитивни аспект:</i> да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <i>Афективни аспект:</i> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе	Верска настава Вероучитељ Вера
II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	Ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице . Пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице	<i>Когнитивни аспект:</i> моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) , моћи да препозна да не можемо једни без других , знати да нас љубав повезује са другима, овладати вештином да се правилно осени крсним знаком, сазнати да је Бог Света Тројица (Заједница) ,сазнати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) <i>Афективни аспект:</i> пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници, пожелети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима	Човек Заједница Бог Биће Божије Крст Света Тројица Црква
III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	Пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви Пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога Пружити основ за разумевање да је	<i>Когнитивни аспект:</i> сазнати да заједница са Богом почива на слободи, препознати да је послушност израз љубави, моћи да препозна да је даривање плод љубави, моћи да сазна да је молитва разговор са Богом, моћи да усвоји текст молитве Оче наш, сазнати да је Бог Отац створио свет из љубави, моћи да препозна да је наш живот	Молитва Породица Љубав

	молитва наш разговор са Богом Пмогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин Ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство.	Божји дар, упознати да Бог жели да живимо у заједници са Њим. <i>Афективни аспект:</i> показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин, бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом	
IV - НЕИЗМЕРНА ЛЈУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!	Пружити ученицима неопходно знање о доласку Спаситеља у свет Указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет. Пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави.	<i>Когнитивни аспект:</i> моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу, моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима), моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави, моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божјић, Божјић), моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему. <i>Афективни аспект:</i> По завршетку теме: код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења, код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве.	Божјић Христос Дар Радост рођења Светитељ Свети Сава
V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	Пружити ученицима елементарно знање о стварању света Омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа Подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве	Библијско казивање о стварању света Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква Човек не прихвата Божје дарове-то је човекова незахвалност, непослушност и себичност	Црква Божји дарови Не/послушност

VI – ХРИСТОВА ЛЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	Указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету Пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу	<i>Когнитивни аспект:</i> упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) Препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима Усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ Бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу Препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) Препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави Моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици Упознати обичаје у вези са Васкрсом <i>Афективни аспект:</i> Развијати потребу да делима исказују љубав Развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника	Христово страдање Христово васкрсење Праштање Васкрс
VII – НАША БРИГА О СВЕТУ	Омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку Подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи Установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса	<i>Когнитивни аспект:</i> Моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку На елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе Препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу Уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <i>Афективни аспект:</i> Развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи	Природа као Божји дар Живот као Божји дар

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ

садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Теоријска настава реализује се у учионици; уз помоћ аудио-визуелних и других дидактичких средстава. Практична настава реализује се у цркви – учешћем у литургијском сабрању.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем евалуационих листића или сл. и провером знања које ученици усвајају на часу и разговором.

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмени разговор и кроз посматрање и праћење активности ученика на часу, кроз израду панора, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

РЕДОВНА НАСТАВА изборни предмет

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ДРУГИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада. Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе и за учествовање у раду.	<i>Когнитивни аспект:</i> да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <i>Афективни аспект:</i> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе и примени научено у животу.	Верска настава Ученик Вероучитељ Вера Љубав
II - МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	Ученицима пружити основ за разумевање човека као бића Цркве као најбитније заједнице Пружити ученицима знање о томе да свако	<i>Когнитивни аспект:</i> да усвоји, схвати и осети да је део заједнице љубави. Да зна да је Црква Божја породица, да осећа значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама	Човек Заједница Бог Биће Божије Света Тројица Црква

	има свој смисао, задатак, мисију и место у животу, цркви, Есхатону.	(породици) , да препозна да не можемо једни без других, зна да нас љубав повезује са другима. <i>Афективни аспект:</i> да пожели да чини добро другима (ближњима) у својој заједници, да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима и да има своје место у тој заједници љубави.	
III - ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ	Пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви Ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе и службе на Литургији остварује смисао и пуно јединство.	<i>Когнитивни аспект:</i> Да осети да је део литургијске заједнице и да свако има своју службу, улогу и значај да сазна да заједница са Богом почива на слободи, моћи да препозна да је даривање плод љубави, да сазна да је молитва разговор са Богом. <i>Афективни аспект:</i> показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин, да буде мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом и учешћем у Литургији.	Храм Божја служба Литургија Молитва Љубав
IV - ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА	Пружити ученицима неопходно знање о празницима као битним делом црквеног живота. Да усвоји развије и живи лепоту заједнице кроз заједничка прослављања празника	<i>Когнитивни аспект:</i> да препозна основне догађаје и главне личности из библијских прича (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима), да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави, да усвоји текст (садржај) и мелодију песме празника, да препозна да је сваки светитељ посветио свој живот Богу због љубави према Њему. <i>Афективни аспект:</i> По завршетку теме: код	Црква Вера Љубав Светитељи Празници Радост Слављење Христос Даровање

		ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави верских празника И да се развије жеља да према ближњима подражава пример љубави светитеља.	
V - ТРПЕЗА ГОСПОДЊА	Пружити ученицима елементарно знање о значењу Агапе – трпезе љубави Господње. Подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве, да развије и живи лепоту заједнице кроз заједничка причешћивања и Агапе.	<i>Когнитивни аспект:</i> Да усвоји, развије и живи лепоту заједнице кроз заједничку трпезу – храну љубави од које се вечно живи. „Ја сам хлеб вечног живота”. <i>Афективни аспект:</i> Да схвати смисао причешћа као сједињење са Господом који је међу нама за трпезом љубави.	Црква Љубав Господ Трпеза Храна вечног живота
Божанствена Литургија Христово васкрсење Љубав Праштање Васкрс	Указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету. Пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу Христос васкрсава као Божји син и то васкрсење прослављамо на свакој Литургији.	<i>Когнитивни аспект:</i> упознати Христово учење о Литургији као „учење“ о љубави и заједници (Тајна вечера – Велики четвртак) и о Христовом Васкрсењу. Да опише смисао прослављања Васкрса на Литургији и тек онда у својој породици. <i>Афективни аспект:</i> Развијати потребу да Литургијом исказујемо љубав. Развијати жељу да учествује у Литургији. Да усвоји да Христос васкрсава као Божји син и то васкрсење прослављамо на свакој Литургији.	
VII – ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ	Омогућити ученицима да у икони препознају пут исказивања љубави према Богу и светима. Икона је и слика	<i>Когнитивни аспект:</i> На елементарном нивоу моћи да објасни сврху и смисао иконописа и постојања иконе. Препознати иконописце као људе који су прожети	Икона Слика Прозор Вечност

	и прозор ка вечности, како ће изгледати и како ћемо стићи.	љубављу према Богу. <i>Афективни аспект:</i> Да усвоји да икона је и слика и прозор ка вечности, како ће изгледати и како то можемо једино остварити и заслужити.	
--	--	---	--

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Теоријска настава реализује се у учионици; уз помоћ аудио-визуелних дидактичких средстава.

Практична настава реализује се у цркви – учешћем у литургијском сабрању и причешћивању.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава, кроз међупредметно повезивање.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика на часовима и провером знања које ученици усвајају на часу разговором, и практичним радом на радионицама.

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмени разговор и кроз посматрање и праћење активности ученика на часу, кроз израду панора, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика са садржајима предмета и начином	<i>Когнитивни аспект:</i> да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави	Верска настава Ученик Вероучитељ Вера

	рада. Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе и за учествовање у раду.	Православног катихизиса <i>Афективни аспект:</i> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе и примени научено у животу.	Љубав Знање
II - БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	Ученицима пружити основ за разумевање човека као бића које је створено на врхунцу Божјег стварања, као круна Божје творевине, створеног света. Пружити ученицима знање о томе да све што је створено, је од Бога и да има свој смисао, задатак, мисију и место у свету.	<i>Когнитивни аспект:</i> да усвоји, схвати и осети да је део целокупне Божје творевине. Да је биће Божје, створено као јединствено, непоновљиво и слободно биће из љубави Божје. Да препозна да смо део свог Творца и Његове творевине, да нас љубав повезује са другима, Богом и светом. <i>Афективни аспект:</i> Да пожели да чини добро другима, да изражава хришћанску љубав према Богу и свету и да има своје место, улогу и одговорност у том свету.	Бог Творац Створитељ Биће Божије Човек Свет Творевина
III - БОГ НАС ВОЛИ	Пружити и омогућити ученицима да схвате да нас је Бог створио из љубави као јединствено, непоновљиво и слободно биће, које му наликује. Да нас је створио по	<i>Когнитивни аспект:</i> Да осети да је део Бога и Божје љубави и творевине. Да нас Творац дарује љубављу и слободом, али и позива на одговорност и узвратне дарове. Да уочи да има улогу и значај, да сазна да заједница са Богом почива на слободи, моћи да препозна да	Божја љубав Творевина Љубав

	свом лику и одразу, у духовном и личносном смислу.	је даривање плод љубави, да сазна да је молитва разговор са својим Творцем Богом. <i>Афективни аспект:</i> Показати жељу да љубав узврати на конкретан начин, да буде мотивисан да љубав према Богу изражава љубављу према другом.	
IV - ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	Да усвоји и развије и живи лепоту заједнице кроз заједницу човека, Бога и створеног света. Човек је потпун само у заједници.	<i>Когнитивни аспект:</i> Да препозна основне потребе личности а то је заједница љубави, да препозна да сваки човек који је посветио свој живот заједници, је то посвећивање Богу, због љубави према заједници: Бог, свет, човек. <i>Афективни аспект:</i> Да се развије жеља да према свету и заједници подражава пример Божје љубави.	Заједница Љубав Бог Човек Створени свет
V - ЛИТУРГИЈА- ПРЕОБРАЖЕН И СВЕТ	Пружити ученицима елементарно знање о значењу речи Литургија, Евхаристија. У смислу тих појмова се налази суштина, преображени свет. Подстицати ученике на лично учешће литургији, да развије и живи	<i>Когнитивни аспект:</i> Да усвоји, развије и живи лепоту заједнице кроз литургију, заједничку трпезу љубави од које се вечно живи. „Ја сам хлеб вечног живота“. То је нови преображај. <i>Афективни аспект:</i> Да схвати смисао литургије и причешћа као сједињење са Господом који је међу нама у новом, бољем свету.	Литургија Љубав Заједница Преображај света

	лепоту заједнице кроз заједничка причешћивања. Да уочи литургију као најбитнији догађај Цркве као заједнице. Пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и породичног света и односа који владају у Цркви за време литургије. Ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе и службе на Литургији остварује смисао, новог, будућег, преображеног света.	Да схвати литургија заједница љубави, а Црква Божја породица, да осећа значење појма заједнице као и свој допринос према преображају света, његовом усавршењу.	
VI – ЧОВЕК И ПРИРОДА	Указати ученицима на узрочно-последичне везе човековог утицаја на природу, да	<i>Когнитивни аспект:</i> Бог је створио природу као место боравишта и живота човека, као човеково животно окружење. И то је Божји дар човеку. Усвајање	Човек Природа Каузалитет Љубав Дар Дародавац Захвалност

	Богу узвраћамо љубав и захвалност за стварање кроз љубав према људима и свету, према природи . Пружити ученицима елементарно знање о екологији и каузалним односима човек- природа.	основних правила понашања према дару и дародавцу. <i>Афективни аспект:</i> Развијати потребу да бригом и чувањем природе исказујемо љубав Богу. Развијати жељу да учествује екологији..Да усвоји да наш живот и здравље искључиво зависе од природе, а да природа искључиво зависи од човека.	Екологија
--	---	---	-----------

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Теоријска настава реализује се у учионици; уз помоћ аудио-визуелних дидактичких средстава.

Практична настава реализује се у природи и у цркви – учешћем у литургијском сабрању и причешћивању.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава, кроз међупредметно повезивање, и формирање квалитетног примењивог ученичког искуства .

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика на часовима и провером знања које ученици усвајају на часу разговором и практичним радом на радионицама.

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмени разговор и кроз посматрање и праћење активности ученика на часу и кроз практичне радионице, кроз израду паноа, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада. Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе и за учествовање у раду.	<i>Когнитивни аспект:</i> да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <i>Афективни аспект:</i> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе и примени научено у животу.	Верска настава Ученик Вероучитељ Вера Љубав Знање
II - БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	Ученицима пружити основ за разумевање човека као бића које је створено на врхунцу Божјег стварања, као круна Божје творевине, створеног света. Пружити ученицима знање о томе да све што је створено, је од Бога и да има свој смисао, задатак, мисију и место у свету.	<i>Когнитивни аспект:</i> да усвоји, схвати и осети да је део целокупне Божје творевине. Да је биће Божје, створено као јединствено, непоновљиво и слободно биће из љубави Божје. Да препозна да смо део свог Творца и Његове творевине, да нас љубав повезује са другима, Богом и светом. <i>Афективни аспект:</i> Да пожели да чини добро другима, да изражава хришћанску љубав према Богу и свету и да има своје место, улогу и одговорност у том свету.	Бог Творац Створитељ Биће Божије Човек Свет Творевина
III - БОГ НАС ВОЛИ	Пружити и омогућити ученицима да	<i>Когнитивни аспект:</i> Да осети да је део Бога и Божје љубави и творевине.	Божја љубав Творевина

	схвате да нас је Бог створио из љубави као јединствено, непоновљиво и слободно биће, које му наликује. Да нас је створио по свом лику и одразу, у духовном и личносном смислу.	Да нас Творац дарује љубављу и слободом, али и позива на одговорност и узвратне дарове. Да уочи да има улогу и значај, да сазна да заједница са Богом почива на слободи, моћи да препозна да је даривање плод љубави, да сазна да је молитва разговор са својим Творцем Богом. <i>Афективни аспект:</i> Показати жељу да љубав узврати на конкретан начин, да буде мотивисан да љубав према Богу изражава љубављу према другом.	Љубав
IV - ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	Да усвоји и развије и живи лепоту заједнице кроз заједницу човека, Бога и створеног света. Човек је потпун само у заједници.	<i>Когнитивни аспект:</i> Да препозна основне потребе личности а то је заједница љубави, да препозна да сваки човек који је посветио свој живот заједници, је то посвећивање Богу, због љубави према заједници: Бог, свет, човек. <i>Афективни аспект:</i> Да се развије жеља да према свету и заједници подражава пример Божје љубави.	Заједница Љубав Бог Човек Створени свет
V - ЛИТУРГИЈА- ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ	Пружити ученицима елементарно знање о значењу речи Литургија, Евхаристија. У смислу тих појмова се налази суштина, преображени свет. Подстицати ученике на лично учешће литургији, да развије и живи лепоту заједнице кроз	<i>Когнитивни аспект:</i> Да усвоји, развије и живи лепоту заједнице кроз литургију, заједничку трпезу љубави од које се вечно живи. „Ја сам хлеб вечног живота". То је нови преображај. <i>Афективни аспект:</i> Да схвати смисао литургије и причешћа као сједињење са Господом који је међу нама у новом, бољем свету. Да схвати литургија заједница љубави, а Црква Божја породица, да осећа значење појма	Литургија Љубав Заједница Преображај света

	заједничка причешћивања. Да уочи литургију као најбитнији догађај Цркве као заједнице. Пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и породичног света и односа који владају у Цркви за време литургије. Ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе и службе на Литургији остварује смисао, новог, будућег, преображеног света.	заједнице као и свој допринос према преображају света, његовом усавршењу.	
VI – ЧОВЕК И ПРИРОДА	Указати ученицима на узрочно-последичне везе човековог утицаја на природу, да Богу узвраћамо љубав и захвалност за стварање кроз љубав према људима и свету, према природи . Пружити ученицима елементарно знање о екологији и каузалним односима човек-природа.	<i>Когнитивни аспект:</i> Бог је створио природу као место боравишта и живота човека, као човеково животно окружење. И то је Божји дар човеку. Усвајање основних правила понашања према дару и дародавцу. <i>Афективни аспект:</i> Развијати потребу да бригом и чувањем природе исказујемо љубав Богу. Развијати жељу да учествује екологији..Да усвоји да наш живот и здравље искључиво зависе од природе, а да природа искључиво зависи од човека.	Човек Природа Каузалитет Љубав Дар Дародавац Захвалност Екологија

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Теоријска настава реализује се у учионици; уз помоћ аудио-визуелних дидактичких средстава.

Практична настава реализује се у природи и у цркви – учешћем у литургијском сабрању и причешћивању.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава, кроз међупредметно повезивање, и формирање квалитетног примењивог ученичког искуства .

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика на часовима и провером знања које ученици усвајају на часу разговором и практичним радом на радионицама.

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмени разговор и кроз посматрање и праћење активности ученика на часу и кроз практичне радионице, кроз израду панона, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

РЕДОВНА НАСТАВА изборни предмет

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I-УВОД	Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада. Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе и за учествовање у раду.	<i>Когнитивни аспект:</i> да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави <i>Православног катихизиса</i> <i>Афективни аспект:</i> бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе и примени научено у животу.	Верска настава Ученик Вероучитељ Вера Љубав Знање
II-ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР	Ученицима пружити основ за разумевање Цркве као заједнице која постоји као израз човекове воље, слободе и љубави. Човек бира по својој љубави да ли жели да буде део те заједнице, део Неба на земљи. Човек је потпун само у заједници. Црква као заједница коју је оформио сам Син Божји са својим апостолима има свој смисао, задатак, мисију и место у свету.	<i>Когнитивни аспект:</i> да усвоји, схвати и осети да је део заједнице и целокупне Божје творевине, као слободно биће део заједнице љубави Божје. Да препозна да смо део цркве заједнице само ако то желимо. <i>Афективни аспект:</i> Да пожели да буде део те ванвременске и ванпросторне есхатолошке и еклисиолошке заједнице	Црква Заједница Син Божји Исус Христос Човек Слобода Љубав
III-ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ	Пружити и омогућити ученицима да схвате да нас је Бог створио из љубави као јединствено, непоновљиво и слободно биће, које му наликује. Да нас је створио по свом	<i>Когнитивни аспект:</i> Да осети да је део Бога и Божје љубави и творевине. Да нас Творац дарује љубављу и слободом, али и позива на одговорност и	Христос Заједница Божја љубав Наша љубав

	лику и одразу, у духовном и личносном смислу. Да нас Син Његов зове да будемо савршени као Отац наш Небески и да будемо са Светом Тројицом део те заједнице љубави.	узвратне дарове. Да уочи да Христос све нас зове у заједницу са Богом која почива на слободи и љубави. <i>Афективни аспект:</i> Показати жељу да на Христову љубав и позив узврати љубављу, да буде мотивисан да љубав према Богу изражава љубављу према другом у заједници.	
IV-ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА	Да усвоји и развије и живи лепоту заједнице кроз светитеље и Бога живога. Кроз Светитеље се показује Божја мудрост, промисао и слава.	<i>Когнитивни аспект:</i> Да препозна да сваки човек који је посветио свој живот Богу и Божјој заједници је прославио име Божје у свој својој пуноћи и лепоти. да се упозна са Житијама светих. <i>Афективни аспект:</i> Да се развије жеља да попут светитеља подражава пример љубави. да осети сву лепоту и љубав у односу између светих и Бога.	Љубав Бог Човек Светитељи Житија
V-ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА	Пружити ученицима знање о значењу речи врлине и врлински живот. У смислу тих појмова се налази суштина, преображени свет. Подстицати ученике на лично учешће да развије и живи лепоту врлинског живота. Пружити основ за разликовање и упоређивање сопствених мана и врлина, са врлинама својих ближњих и својих узора. Ученицима пружити основ за разумевање зашто је христос најбољи узор врлинског живота.	<i>Когнитивни аспект:</i> Да усвоји, развије и живи лепоту врлинског живота. Да критички промисли, закључи, повеже и уочи разлику између мана и врлина, исправног и погрешног начина живота. То је личносни, врлински и духовни преображај. <i>Афективни аспект:</i> Да схвати смисао врлина и њиховог значаја који води ка новом, бољем свету. Да осећа значење појма врлине као свој допринос према преображају света, његовом усавршавању.	Врлине Усавршавање Преображај света

VI-СА НАМА ЈЕ БОГ	Указати ученицима на свеprisутност Божју, да је Бог увек са нама. Да се све дешава са Божјом вољом или допуштењем, по Божјем промислу. Пружити ученицима знање о примерима Божје prisутности у свету и његово суделовање у нашем животу.	<i>Когнитивни аспект:</i> Бог је створио све што постоји, видљиво и невидљиво, и Он саучествује у постојању своје свеукупне творевине. Као Творац, као родитељ у животу своје деце, у директном или индиректном присуству. <i>Афективни аспект:</i> Развијати потребу да бригом и чувањем природе и Божје творевине, да љубављу и бригом за другог човека исказујемо љубав Богу, као што и Он својим присуством брине о нама. Бог је ту и он нас воли.	Човек Природа Љубав Бог
--------------------------	--	---	----------------------------------

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно. Развијати опсервацију, промишљање, уочавање, критичко мишљење, анализу ученог и преживљеног и закључивање.

Теоријска настава реализује се у учионици; уз помоћ аудио-визуелних дидактичких средстава. Практична настава реализује се у природи и у цркви – учешћем у литургијском сабрању и причешћивању.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава, кроз међупредметно повезивање, и формирање квалитетног примењивог ученичког искуства .

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика на часовима и провером знања које ученици усвајају на часу разговором и практичним радом на радионицама, дискусијом, кроз интеракцију и групни рад.

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмени разговор и кроз посматрање и праћење активности ученика на часу и кроз практичне радионице, кроз израду панона, презентација, пројеката...

ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

разред: 5-8.

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ЉУДСКА ПРАВА - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; - својим речима описује везу између права и: одговорности, потреба, општег добра; - препознаје ситуације кршења својих права и права других у свакодневном животу, као и у примерима из прошлости, литературе; - аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика.	Садржаји ће се реализовати кроз радионичарски рад и интерактивни метод у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе с циљем да ученици усвоје знања и изграде свест о правима и одговорностима, развију вештине и прихвате вредности потребне за активну улогу у демократском друштву - да се у својим друштвеним заједницама понашају одговорно, активно, аутономно и критички. Активности у току реализације: - дискутовање, дебата, преговарање, вођење дијалога; - размена мишљења у кругу уз узајамно слушање и уважавање саговорника; - подстицање сарадње, развијање и примењивање вештина ненасилне комуникације; - развијање вештина критичког расуђивања и аргументовања ставова; - увежбавање умећа излагања;

ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО - исказује свој став о значају правила у функционисању заједнице; - понаша се у складу са правилима и дужностима у заједници; - реално процењује сопствену одговорност у ситуацијама кршења нечијих права; - прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; - на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти.	- прављење интервјуа (рад на терену) истраживање, прикупљање, критички преиспитивање и проверавање податке из више извора (текстови из новина...); - снимање филмова и аудио-визуелних записа; - писање песама, прича, мапа ума, сценарија, цртање на одређену тему, израда плаката, стрипова; - организовање изложби и презентација-представљање плана и резултата пројеката и истраживања; - веб 2.0. алати, квизови, игре опуштања, такмичења, меморије, размишљања, јачања концентрације; - симулација ситуација (играње улога), драматизација; - употреба играних и документарних филмова, видео клипова; - посете библиотекама; - критичко процењивање сопственог и туђег рада; - повезивање са садржајима : српског језика, историје, ликовне и музичке културе, физичог васпитања, верске наставе, информатике и рачунарства; - прилагођавање захтева индивидуалним интересовањима и могућностима ученика кроз диференцирану наставу; - примена формативног оцењивања током којег се процена постигнућа користи за прилагођавање садржаја, мотивацију и посебну подршку напредовању ученика.
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ - препознаје и објашњава врсте насиља, зна како да реагује у ситуацијама насиља и коме да се обрати за помоћ; - анализира сукоб из различитих углова и аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба; - наводи примере из свакодневног живота: предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама, исте проналази у књижевним делима и медијима и критички их анализира.	Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: ✓ Компетенција за целоживотно учење ✓ Вештина комуникације ✓ Рад с подацима и информацијама ✓ Дигитална компетенција ✓ Решавање проблема ✓ Вештина сарадње ✓ Вештине за живот у демократском друштву

ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ

- учествује у доношењу правила рада групе и поштује их;
- у дискусији показује вештину активног слушања;
- износи свој став заснован на аргументима;
- комуницира на конструктиван начин;
- проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора;
- осмишљава акције и учествује у њиховом извођењу;
- презентује спроведена истраживања/акције, процењује ефекте спроведеног и идентификује пропусте и грешке.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

РЕДОВНА НАСТАВА изборног предмета

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ПЕТИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања. бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	План и програм Циљ Исход-Резултат Корелација
II - РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века. Упознати ученике са паганским митовима и легендама о вечном животу. Припремити ученике за сусрет са Откровењем Истинитог Бога.	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да именује неке политеистичке религије; моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века	Историја Стари век Цивилизација Религија Политеизам
III - ОТКРИВЕЊЕ - СВЕТО БИБЛИЈЕ	Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива човеку Упознати ученике са појмовима Светог Предања и Светог Писма Објаснити ученицима узрок и начин настанка Библије	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру; моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка моћи да разликује Стари и Нови Завет, бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;	Откровење Монотеизам Свето предање Библија
IV - СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	Пружити ученицима знање да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање;	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да преприча библијску причу о	Свето писмо - Библија Тора

	Оспособити ученике за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света. Објаснити ученицима повест о првородном греху и његовим последицама; Указати ученицима на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја; Пробудити у ученицима осећај одговорности за свет који их окружује.	постању и доживи је као дело љубави Божије, моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле , моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан, бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама; моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом	Петокњижје Постање Стварање Адам Ноје Потоп Грех Барка - брод – Црква
V - СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	Упознати ученике са старозаветним личностима и догађајима Указати ученицима на везу између старозаветних личности и Христа Указати ученицима на повезаност Пасхе и Христа Указати ученицима на етичку вредност старозаветних списа Развијање свести ученика о старању Божјем за свет кроз библијску историју; Пружити ученицима знање о старозаветним мотивима у иконографији.	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.	Мисир - Египат Фараон Јевреји Јудаизам Песак - Пасха Мојсије Црвено море Синај
VI - ЗАКОН БОЖИЈИ	Објаснити ученицима околности у којима је Бог дао Закон преко Мојсија; Пружити ученицима основно знање о томе да се кроз заповести Божје остварује заједница између Бога и људи;	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију; моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божијих заповести; моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу;	Закон Тора Мојсије Савез Правила
VII - МЕСИЈАНСКА НАДА	Упознати ученике са појмом „обећане земље“ и њеним значајем за „изабрани народ Божији“	Резултат се огледа у томе да ли ће ученик: моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној	„Обећана земља“ „Изабрани народ Божији“

	Објаснити ученицима значај старозаветне Скиније и Храма Указати ученицима на улогу старозаветних царева и пророка Указати ученицима на лепоту Давидових псалама Објаснити ученицима појам Месије Предочити ученицима специфичности библијског текста и омогућити им да доживе његову сликовитост	реченици каже шта је мана моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију моћи да наведе неке од старозаветних пророка моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије	Давид Псалми Месија
--	--	--	---------------------------

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;

провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова и мишљења;

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмену дискусију;
- квалитативну дебату кроз играње улога и заступање „своје“ позиције;
- посматрање понашања и активности ученика;
- кроз практичне радионице;
- кроз изразу паноя, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

ОСНОВНА ШКОЛА БРАНИСЛАВ НУШИЋ

РЕДОВНА НАСТАВА изборног предмета

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик: моћи да сагледа схвати и примени нове садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе; да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду, Да буде мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	План и програм Циљ Исход- Резултат Очекивања Корелација
II – ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ	Упознати ученике са основним елементима религије и културе Блиског истока у време доласка Месије. Упознавање са друштвено-верским околностима у време доласка Месије. Припремити ученике за сусрет са Откровењем Истинитог Бога.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик: моћи да именује неке историјске и верске околности које су утицале на долазак Месије; да наведе неке од карактеристика културе и начина живота.	Историја Блиски исток Религија Месија
III – УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива човеку Новог завета. Упознавање са Месијанским добом, животом и деловањем Христа и апостола и настанком другом Богонадахнутом	Исход се уочава у томе да ли ће ученик: моћи да уочи да се Бог открива кроз рођење Христово, догађај који дели историју на стару и нову еру; да наведе неке од новозаветних књига, њихове ауторе и оквирно време настанка, да разликује Стари и Нови Завет, и битну разлику и сврху.	Библија Нови Завет Рођење Христово Христове заповести

	кЊИГОМ.		
IV- БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС	Пружити ученицима знање да Бог из љубави шаће Сина Свог у свет да би му дао вечно постојање; Упознавање са природом, суштином Сина Божјег и тројичним Христом.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик моћи да доживи долазак Христоса као дело љубави Божије, да увиди да је Бог послао и жртвовао Сина Свог због људи, и да схвати Христову Богочовечанску природу. резултат се види ако је ученик схватио природу, суштину Сина Божјег и тројичног Христоса.	Света Тројица Син Божји Исус Христос Богочовечанска природа
V - ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА	Упознати ученике са новозаветним личностима и догађајима Указати ученицима на везу између старозаветних личности и Христа Указати ученицима на повезаност Пасхе и Христа Указати ученицима на етичку вредност новозаветних списа Развијање свести ученика о старању Божјем за свет кроз цркву Духа Светога. Упознавање са новозаветном Божанском перспективом Духа Светога.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик моћи да објасни личности Цвете Тројице и улогу Светог Духа. Да уочи да без благодати Светог Духа Црква није Нојева барка спасења за вечни живот већ људска творевина.	Света Тројица Свети Дух Утешитељ Педесетница

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже, када су у питању нове теме.

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичко решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем радионица и у дискусији;

провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова и мишљења;

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмену дискусију;
- квалитативну дебату кроз играње улога и заступање „своје" позиције;
- посматрање понашања и активности ученика;
- кроз практичне радионице;
- кроз израду панорама, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23.ГОДИНУ
ОСНОВНА ШКОЛА БРАНИСЛАВ НУШИЋ

РЕДОВНА НАСТАВА изборног предмета

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: СЕДМИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I – УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходним разредима.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик: моћи да сагледа схвати и примени нове садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходним разредима. Да буде мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	План и програм Циљ Исход- Резултат Очекивања Корелација
II – БОГОПОЗНАЊЕ	Упознати ученике са основним појмом „богопознање”. Припремити ученике за сусрет и упознавање са Откровењем Истинитог Бога. Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива човеку Новог завета.	Исход се уочава у томе да ученик може да објасни ко је Бог, свој доживљај Бога и свој однос са Богом. Да уочи колико је битан тај однос и то познање за целокупни његов живот.	Богопознање Бог Вера Љубав Однос
III – ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ	Упознавање са Месијанским добом, животом и деловањем Христа и апостола и настанком Цркве Христове. Да уочи значај догађаја у Јерусалиму за јединство Цркве Христове.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик да уочи да се Бог открива кроз Христа, да је смисао у Христосу и у Цркви која настаје у јерусалиму од Христа и апостола. 3 Кључ је у Христосу и апостолима.	Христос Апостоли Црква Јединство Јерусалим
IV- СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	Упознавање са природом и суштином Цркве Христове, њене тајне и њеног живота. Да открије зашто су то тајне.	Исход се уочава у томе да ће ученик моћи да доживи Христа као темеља Цркве. Он је за невернике био тајна, па је и Његова Црква за њих тајна. Резултат се види ако је ученик схватио природу, суштину Тајне	Исус Христос Тајна Живот Цркве

		Христоса и цркве.	
V -СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	Упознати ученике са историјом Српске православне цркве. Развијање свести ученика о узрочности историјских, ратних, политичких и економских околности на живот Српске цркве.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик моћи да објасни и примени корелацију више области, предмета кроз објашњење догађаја у историји српске цркве кроз векове, и уочи утицај на цркву кроз векове значајних личности и значајних догађаја.	Српска православна црква Историја Значајне личности Значајни догађаји

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса и Историје, група располаже, када су у питању нове теме.

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Потребно је усвајање вредносних судова на основу чињеница, а не личних паушалних мишљења. Битно је критичко процењивање сопствених предрасуда и стереотипа.

Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем радионица и у дискусији;

провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова и мишљења;

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмену дискусију;
- квалитативну дебату кроз играње улога и заступање „своје“ позиције;
- посматрање понашања и активности ученика;
- кроз практичне радионице;
- кроз израду панора, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШКОЛСКУ 2022/23. ГОДИНУ

РЕДОВНА НАСТАВА изборног предмета

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ОСМИ

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

НАСТАВНА ТЕМА	ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ УЧЕЊА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ
I. УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходним разредима. Употпунити основе о својој и другим верама и стећи опште образовање и опште духовне вредности-	Исход се уочава у томе да ли ће ученик: моћи да сагледа схвати и примени нове садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе; да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходним разредима. Да буде мотивисан да похађа часове Православног катихизиса. И да покаже заокружено основно знање о својој вери применљиво у свакодневном будућем животу.	План и програм Циљ Исход-Резултат Очекивања Корелација
II. ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖИЈА	Упознати ученике са основним појмовима „боголик“ и иконичан“, бити сличан Богу, икона Божја. Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива у нама и ми у Њој.	Исход се уочава у томе да ученик може да објасни како је он сам сличан, и по чему, Богу. Да уочи колико је битан та сличност и тај однос.	Боголикост Бог Иконичаност Човек
III. ПОДВИЖНИ ЧКО – ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС	Упознавање са Месијанским добом, животом и деловањем Христа и апостола. Тајном евхаристије, подвижничтва, монаштва, етоса. Да уочи значај догађаја у Јерусалиму за развој обичаја, правила, природе подвижничке и евхаристијске заједнице.	Исход се уочава у томе да ученик уочи да је Бог открива кроз Христа, да је смисао у Христосу и у етосу који настаје у јерусалиму од Христа и апостола. Да све почиње од Великог четвртка, тајне вечере и етоса ту потврђеног.	Етос Христос Апостоли Јерусалим
IV. ЛИТУРГИЈА	Пружити ученицима употпуњено знање о Литургији, Евхаристији. кроз етимологију грчких речи. У смислу тих појмова се налази суштина спасења	Да усвоји, развије и живи лепоту заједнице кроз литургију, заједничку трпезу љубави од које се вечно живи. „Ја сам хлеб вечног живота“. То је смисао.	Литургија Исус Христос

	света. Подстицати ученике на лично учешће у литургији, да развије и живи лепоту заједнице кроз заједничка причешћивања. Да уочи литургију као најбитнији догађај Цркве као заједнице. Пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и породичног света и односа који владају у Цркви за време литургије. Ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе и службе на Литургији остварује смисао, новог, будућег, преображеног света.	Да схвати смисао литургије и причешћа као сједињење са Господом. Да схвати литургија заједница љубави, а Црква Божја породица, да осећа значење појма заједнице као и свој допринос према заједници и спасењу.	
V. ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	Упознати ученике са Божјим смислом и планом стварања света. А то је вечни живот у заједници љубави, у Царству Божјем. Задобијање Царства Божјег је наш циљ и задатак у овом земаљском ограниченом животу.	Исход се уочава у томе да ли ће ученик моћи да објасни како и на који начин може остварити, задобити, „зарадити“ вечни живот у Царству Божјем. Да схвати улогу Христа као спаситеља, да само кроз Њега и нашу властиту припрему за Његов други долазак постоји сотериолошки пут до Есхатона и царства Божјег.	Царство Божје Други Христов долазак

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ:

Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса и Историје, група располаже, када су у питању нове теме.

Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и сазнајно, а мање на формативно и информативно.

Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

Потребно је усвајање вредносних судова на основу чињеница, а не личних паушалних мишљења. Битно је критичко процењивање сопствених предрасуда и стереотипа.

Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем радионица и у дискусији;

провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова и мишљења;

Оцењивање

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмену дискусију;
- квалитативну дебату кроз играње улога и заступање „своје“ позиције;
- посматрање понашања и активности ученика;
- кроз практичне радионице;
- кроз израду панора, презентација, пројеката...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ
предмет: **Француски језик** разред: **5-8.**

САДРЖАЈ/КЉУЧНИ ИСХОДИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Лексички садржаји Ученици усвајају, разумеју, изговарају, евалуирају и пишу вокабулар из различитих сфера живота и интересовања предвиђених програмом од 5. до 8. разреда (породица, биљни и животињски свет, исхрана, обичаји, географски појмови, школа и друштво, мода, музика, филм традиција, обичаји ...), разликују реченичне чланове и врсте речи.	Садржаји се реализују на часовима редовне наставе са усмереношћу на интегративни, тематски и пројектни приступ кроз: • пројекте • фронтални • индивидуални • групни • рад у пару са усмереношћу на интегративни, тематски приступ у коме се: • тема посматра интегративно, из различитих углова • знање интегрише у чврст и јасан систем • захтеви прилагођавају интересовањима и могућностима ученика кроз тимски и групни рад • уводи вршњачко учење кроз стварање ученичких наставних материјала • примењује радионичарски рад. • ученици се оснажују за развијање ИКТ компетенција и обучавају да користе различите веб 2.0 алате за изградњу знања и приказ резултата учења радом на различитим платформама (Kahoot, Google Classroom) чиме се повезују садржаји из француског језика, физике, историје, географије, ликовне и музичке културе, грађанског васпитања и верске наставе и информатике уз уважавање искуства ученика и њихових ваншколских
Граматички садржаји Ученици разумеју и употребљавају правилне и неправилне глаголе: -Глаголске облике, начине, времена и стања. - герундив: Je lis mon journal en mangeant; il a réussi en travaillant jour et nuit ; - футур други индикатива: Tu sortiras quand tu auras fini tes devoirs; - рецептивно (ради разумевања књижевног језика): облике презента, простог перфекта индикатива правилних глагола и фреквентних неправилних глагола; - слагање времена у индикативу, укључујући и облике кондиционала за исказивање будућности у прошлости; - императив (рецептивно): Sachez reconnaître les vrais amis! - пасив: Ce pauvre chien a été trouvé au bord de l'autoroute ; il sera adopté par une famille qui aime les animaux.	

- да изражава радњу у прошлом времену(imparfait,passé composé), -узрочне реченице(si +présent, présent) 2. --Придеви – рецептивно и продуктивно а) да правилно користе описне,присвојне,показне придеве (слагање у роду и броју) да препознаје и правилно користи компаративе неправилних облика (mieux/meilleur), - Прилози– рецептивно и продуктивно да праве и користе прилоге за начин, изрази о позитивности (mais ;par contre ;alors que), прилоге (Tellement / si - Индиректни говор - Бројеви - Средства за исказивање аргумената и логичких односа: - comme: Comme j'étais en retard, j'ai pris un taxi ; - parce que и puisque: Je voulais venir avec toi parce que tu me semblais triste; mais puisque tu ne veux pas, je n'insiste pas ; - c'est pourquoi : Sa mère est tombée malade, c'est pourquoi elle n'a pas pu venir - pourtant : Ils étaient très fatigués : ils sont pourtant venus et ils ont dansé toute la nuit	знања • ученици воде кроз различите начине учења и представљања резултата рада (мапе ума, временске осе, есеји, питања, стрип, плакат, сажетак...) ученици учествују у међународним такмичењима (Willkommen) учешће у пројектима Франкофонија,Образовни круг • Примењује се и индивидуализовани и диференцирани облик рада у коме се: • процењују могућности и интересовања ученика • формативно процењује • захтеви прилагођавају процени • Активности ученика су: препознавање, именовање, употреба, упоређивање, разликовање, организовање, описивање, изражавање ставова и мишљења, дефинисање, класификовање, понављање, примена,евалуирање. Осим сумативног, примењује се и формативно оцењивање у коме се процена постигнућа користи за прилагођавање и посебну подршку напредовању ученика Овим активностима јачају се ученичке компетенције:
Језичка култура способност ученика да језичке структуре правилно употреби у датој комуникативној ситуацији користећи правилно латинично писмо; Користи јасну и правилну реченицу;описује себе и друге, изражава допадање и недопадање, реагује и даје наредбе, молбе, позиве; користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости), Разликује облике речи у писању и говору; препознаје у тексту елементе културе земаље чији језик учи; Одређује значење непознате речи; Служи се речником, Зна значења фразеологизама који се јављају у школским примерима.	• Комуникација на страном језику језику • Учење како се учи • Вештина сарадње • Вештина комуникације • Дигитална компетенција

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ КОМБИНОВАНОГ ОДЕЉЕЊА

Садржаји/ Исходи	Начини реализације
Садржаји и исходи школског програма који се односи на наставу у комбинованом одељењу, базирају се на садржајима, основним стандардима и исходима који су евидентирани у школским програмима за типична одељења наше школе и представљају део индивидуалних образовних планова ученика. То значи да се за сваког ученика, у складу са његовим тренутним постигнућима, планирају исходи, за сваки предмет. Они не морају нужно бити исходи предвиђени за дати разред, нити за наставну област прописану за тај разред. Евалуација индивидуалних образовних планова, која се реализује најмање два пута током школске године, представља полазну основу за даље планирање садржаја и исхода који представљају наредну зону развоја, за сваког ученика.	Садржаји ће се реализовати у оквиру индивидуалног, фронталног и групног рада, на часовима редовне наставе, са усмереношћу на интегративни, тематски приступ, прилагођеном динамиком кроз: ✓ примену очигледне методе и већи број часова утврђивања градива ✓ различите начине учења и представљања резултата рада (одељењски пано, тематски плакат, стрип, породични албум, укрштенице, мапе ума, есеји, цртежи, играње улога, квизови, решавање задатака по нивоима сложености, израда модела и илустративно приказивање наученог, коришћење глобуса, табела и коришћење дигиталних садржаја) ✓ амбијентално учење и повезивање стечених знања и искуства ученика, ✓ међупредметно повезивање истих садржаја кроз различите технике учења ✓ стварање ученичких наставних материјала ✓ радионичарски рад ✓ сталну и усмерену сарадњу ученика и наставника ✓ подстицање мотивације за рад, јачањем самопоуздања и стварањем позитивне слике о себи и сопственим постигнућима. Креирање, представљање и процена усвојености наставних садржаја обављаће се у складу са принципима диференциране наставе и формативног оцењивања. Овим активностима јачаће се ученичке компетенције <i>Учење како се учи, Вештина комуникације, Еколошка компетенција, Брига за здравље, Решавање проблема, Вештина сарадње, Компетенција за целоживотно</i>

	<i>учење, Вештине за живот у демократском друштву, Дигитална компетенција.</i>
--	---

ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ

предмет: ОД ИГРЕ ДО ЗНАЊА

разред: 1-4.

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
У ЗДРАВОМ ТЕЛУ ЗДРАВ ЈЕ И ДУХ ЛЕПОТА ЈЕ У ОКУ ПОСМАТРАЧА МЕЂУНАРОДНИ ДАНИ ЧИТАМ, ПИШЕМ, РЕЦИТУЈЕМ, ГЛУМИМ	➤ Садржаји предмета ће се реализовати кроз ликовне и литерарне конкурске, спортске активности, у виду једноставних огледа кроз групни, фронтални, индивидуални рад, рад у пару, групни рад са усмереношћу на мултидисциплинарни приступ темама (српски језик, математика, музичка и ликовна култура, свет око нас, природа и друштво, физичко васпитање, дигитални свет, пројектна настава), а за основно полазиште се узимају дечија сазнања стечена у оквиру школских и ваншколских активности кроз: ➤ радионице са родитељима – гостовање стручњака из области разних наука ➤ друштвене активности ➤ упућивање ученика на коришћење различитих извора знања (часописи, енциклопедије, ТВ емисије, ИКТ...) ➤ вођење ученика кроз различите начине учења и представљања резултата рада (одељењски панои, тематски плакати и панои, презентације, радионице, одељењске и школске приредбе...) ➤ реализовањем „Необичног концерта“ (стварање звукова

МУЗИКА ЈЕ ЛЕК ЗА ДУШУ	звиждањем, зујањем, пуцкетањем прстију) ➤ стварајући употребне предмете од различитих материјала ➤ израда једноставнијег дидактичког материјала, украсних и употребних предмета ➤ вршњачко учење се остварује кроз стварање ученичких наставних материјала ➤ оспособљавање за активно упознавањ стања животне средине ➤ подстицање одговорности према живом свету ➤ подстицање одговорног односа према рационалном коришћењу природних богатстава ➤ процењују се могућности и интересовања ученика према наставним садржајима кроз диференциран и индивидуализован рад ➤ подстицање одговорног, здравог односа према себи ➤ оспособљавање за решавање проблемских ситуација самостано-тимски ➤ оспособљавање за донешење правилног става и за критичког мишљења ➤ хуманитарне акције ➤ Овим активностима јачаће се ученичке компетенције: - <i>Учење како се учи,</i> - <i>Вештина комуникације,</i> - <i>Решавање проблема,</i> - <i>Вештина сарадње,</i> - <i>Естетска компетенција,</i> - <i>Рад са подацима и информацијама,</i> - <i>Дигитална компетенција,</i> - <i>Компетенције за целоживотно учење,</i> - <i>Вештине за живот у демократском друштву</i> - <i>Предузетничка компетенција.</i>
РЕЦИКЛАЖА НИЈЕ БЛАМАЖА	
СРЦЕМ СРЦУ	

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА У ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

На основу члана 36. Став 3. Закона о основном образовању и васпитању (Службени гласник РС“, број 55/13), Министарство просвете, науке и технолошког развоја доноси Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка, Службени гласник РС, бр. 77/2014 од 24.07.2014.год. У складу са горе наведеним, ОШ „Бранислав Нушић“ доноси ***Правилник о организацији рада у продуженом боравку и правила рада ангажованих у продуженом боравку.*** Овим правилником утврђују се ближи услови за организовање продуженог боравка. Према члану 2. горе наведеног Правилника Министарства просвете продужени боравак је посебан облик образовно-васпитног рада са ученицима који се реализује у школи после или пре часова редовне наставе и у оквиру кога ученици имају самосталан рад и низ различитих облика слободних активности и један оброк (ручак).

- У Основној школи „Бранислав Нушић“ продужени боравак је организован у шест хомогених група, што је у складу са чланом 5. Правилника о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравака:
-две групе 1. разреда
-две групе 2. разреда
-једна група 3. разреда
-једна група 4. разреда
- Групе боравака за први и други разред финансиране су од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а групе боравака за трећи и четврти разред финансира град Београд.
- Рад са ученицима у продуженом бораваку одвија се у две учионице просторно уређене искључиво за потребе ученика продуженог боравака у којима је организован сменски рад првог и другог разреда. Групе трећег и четвртог разреда имају засебне учионице.
- У школи „Бранислав Нушић“ води се рачуна о оптерећењу ученика и смени обавезних и слободних активности, периода рада и периода организованог одмора за ученике, што је у складу са чланом 8.

ОРГАНИЗАЦИЈА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

ПРЕПОДНЕВНА СМЕНА

Време	Активности
7⁰⁰ - 7³⁰	Прихватање ученика
7³⁰ - 8⁰⁰	Доручак донет од куће
8⁰⁰ - 9⁰⁰	Слободно време (Стицање навика за осмишљено, креативно и структурирано време: активности за опуштање, одмор и разоноду; уметничке и плесне активности; спортско-рекреативне активности)
	Самостални рад ученика (подршка ученицима у развијању

Време	Активности
11³⁰ /12³⁰	Долазак наставника из боравка, договор са одељенским старешином и преузимање деце
11³⁰ - 13⁰⁰	Ручак

9⁰⁰ – 10³⁵	стратегија и вештина како се учи, примена техника и метода учења на самосталној изради домаћих задатака и учењу градива)
10³⁵ - 11³⁰	Слободне активности (културно-уметничке активности, ликовно- техничке активности, усмено и писмено изражавање, музичке активности, активности у циљу васпитног рада..)
11³⁰ - 13⁰⁰	Ручак
13⁰⁰	Долазак одељенског старешине ради преузимања ученика
13³⁰	Настава

13⁰⁰ - 14⁰⁰	Слободно време (Стицање навика за осмишљено, креативно и структурирано време: активности за опуштање, одмор и разоноду; уметничке и плесне активности; спортско-рекреативне активности)
14⁰⁰ – 15³⁵	Самосталан рад ученика (подршка ученицима у развијању стратегија и вештина како се учи; примена техника и метода учења на самосталној изради домаћих задатака и учењу градива)
15³⁵ - 17⁰⁰	Слободне активности (културно-уметничке активности, ликовно-техничке активности, усмено и писмено изражавање, музичке активности, активности у циљу васпитног рада...) и одлазак кући
17:00-18:00	Дежурство Ученици чији родитељи изузетно не могу да преузму децу до 17 часова, остају у продуженом боравку са дежурним наставником до 18 часова

ПОПОДНЕВНА СМЕНА

***Напомена:** два дана у току школске године нема збрињавања деце у продуженом боравку (Дан школе, Свети Сава), о чему се родитељи благовремено обавештавају.*

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Активности продуженог боравка обухваћене чланом 4. Правилника о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка, у ОШ „Бранислав Нушић“ реализоваће се кроз следеће програмске активности:

Активности/исходи	Начин реализације
*Самосталан рад Примењује технике и методе учења на самосталној изради домаћих задатака и учењу градива у предвиђеном времену	- подршка ученицима у развијању стратегија и вештина како се учи -израда домаћих задатака из предмета: српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, природа и друштво, завршавање ликовних радова из ликовне културе - рад на припремљеним задацима из математике, српског језика и, ређе, света око нас, природе и друштва у циљу вежбања, утврђивања, учења
* Слободне активности	Активности у слободном времену ученика имају првенствено рекреативно-забавни и стваралачки

Прихвата понуђене активности и учествује у њима: -Културно-уметничке активности -Ликовно-техничке активности -Усмено и писмено изражавање -Екологија -Примењена наука и истраживање -Спортско-рекреативне активности -Телесно-здравствене активности -Музичке активности -Активности у циљу васпитног рада хуманитарне акције	карактер: -Презентација креативних продуката на изложбама, такмичењима, школским свечаностима и конкурсима -Учешће на приредбама и школским манифестацијама -Активности из области ликовног стваралаштва -Уређење учионице -Уређење школских панора -Читање/слушање дела књижевности за децу -Писање литерарних радова -Рецитовање -Усмено и писмено препричавање -Драматизација текста (глума) -Радионице и тематски дани (Дан планете Земље, Дан вода, Дан шума...) о екологији -Мини научна истраживања и експерименти (корелација свет око нас, природа и друштво, физика, хемија, биологија, техника и технологија уз подршку и сарадњу предметних наставника -Организовање спортских такмичења -Здрави стилови живота, исхрана, спорт, рекреација, одмор -Слушање музике, певање песама, музичке игре... -Активности у циљу васпитног рада (правила понашања у школи, правила понашања у саобраћају, безбедност у школи и ван ње, бонтон...)
* Слободно време Стиче навике за осмишљено, креативно и структурирано време Прихвата понуђене активности, учествује у њима: -Активности за опуштање, одмор и разоноду -Уметничке и плесне активности -Спортско-рекреативне активности Поштује своје вршњаке и правила игре Прихвата своје потребе и потребе других	-Слушање музике (дечије песме, класична музичка дела) -Певање различитих песама -Играње уз музику(плес) -Музичке игре -Игре у учионици -Друштвене игре -Спортске и друштвене игре у школском дворишту -Гледање тв-а, филмова

АКТИВНОСТИ У БОРАВКУ

ФОТОГРАФИЈИ

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ У ДРУГОМ ЦИКЛУСУ

План и програм слободних наставних активности реализује се на основу следећих Правилника - Правилник о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021), Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021) и Правилника о допуни Правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021). Анкетом је утврђено интересовање ученика Основне школе „Бранислав Нушић“ за слободне активности чије смо кратке садржаје приказали у табели.

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	РАЗРЕД	АКТИВНОСТ	БРОЈ ЧАСОВА ГОДИШЊЕ
Животне вештине	5. 6.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понаша се у складу са културом безбедности	36
Медијска писменост	5. 6..	Циљ активности је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања деконструкције и креирања медијских садржаја, који ће ученику помоћи за даљикогнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу	36
Сачувајмо нашу планету	5. 6.	Циљ активности је развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек-природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја	36
Предузетништво	7. 8.	Циљ активности је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву	36/34
Филозофија са децом	7. 8.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења	36/34
Предузетништво	7. 8.	Циљ активности је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву	36/34
Филозофија са децом	7. 8.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења	36/34

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава је средство **педагошке интервенције** у ситуацијама у којима се кроз редовну наставу не могу постићи резултати код једног дела ученика.

Разлоге због којих је допунска настава неопходна подршка ученицима Основне школе „Бранислав Нушић“ који не успевају да одговоре привремено или континуирано на захтеве обавезних програма наставе препознали смо у следећем:

- Специфичне психомоторне и развојне сметње
- Често и дуготрајно изостајање извесног броја ученика посебно из осетљивих друштвених група
- Социјални аспект проблема са посебним нагласком на недостатку услова за развој радних навика и позитивног везивања за учење и школу; изостанак образовне подршке породице због веома ниског образовног статуса родитеља
- Емоционални проблеми повезани са стањима акутног или хроничног стреса.

ПЛАНСКИ ОКВИР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ У ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

Области деловања	Начини реализације	Индикатори/показатељи промена
АНАЛИЗА	На крају школске године стручна већа утврђују кључне садржаје - теме у оквиру својих предметних области које је са тешкоћама савладало више од 20% ученика	Систематичнији планови допунске наставе са јасно дефинисаним стратегијама деловања
ПЛАНИРАЊЕ	Наставници који предају исте предмете заједно планирају допунску наставу са променом приступа и стратегија у односу на претходну годину, а везано за теме утврђене анализом	Посећеност часова допунске наставе повећана за више од 30% Смањен број слабих оцена у односу на претходну годину
ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА УКЉУЧЕНИМ У ДОПУНСКУ НАСТАВУ	-Рад са групом ученика истог одељења на областима утврђеним планом -Индивидуални рад са учеником коме је потребно да методе учења буду посебно прилагођене -Менторски рад са групом ученика који постижу добре резултате у припреми за вршњачку подршку у учењу – Ментор центар за	-Формативне оцене се примењују у функцији мотивисања -Педагошка документација о ученицима садржи сведочанства о напредовању која су уверљива за све заинтересоване -Развој и унапређивање самопоуздања и мотивације ученика из

	вршњачко учење Рад клуба за учење – посебни планови	маргинализованих друштвених група, развој вршњачке интеракције у учењу
ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА УКЉУЧЕНИМ У ДОПУНСКУ НАСТАВУ	-Кроз учешће у пројекту „Образовање за све“ Школа „Бранислав Нушић“ добила је педагошког асистента. Његовим ангажманом наставу обогаћујемо кроз следеће видове подршке ученицима, па и допунску наставу: -посете породицама ученика који нередовно похађају наставу -индивидуални рад са ученицима са материјалима који су наставници припремили -понекад је присутан на часовима допунске наставе заједно са наставником Подршка дефектолога ученицима са развојним и другим тешкоћама у типичним одељењима	Повећана укљученост ученика у наставни процес из осетљивих друштвених група Рад на часовима допунске наставе са мањим групама ученика или индивидуализован рад. Повећан степен индивидуализације у допунском раду са ученицима са врло специфичним тешкоћама (емоционалне, социјалне, когнитивне природе)
ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ПОДРШКЕ ПОРОДИЦЕ ПРАЋЕЊУ УЧЕНИКА УКЉУЧЕНИХ У ДОПУНСКУ НАСТАВУ	Редовно информисање родитеља о напредовању детета; Инструкције родитељима за додатна увежбавања код куће	Повећање процента родитеља који разумеју разлоге због којих је детету потребна подршка у учењу; Припремање и оснаживање родитеља да учествују у пружању подршке свом детету у учењу и напредовању.

ДОДАТНА НАСТАВА

Додатна настава је посебан облик наставе организован за ученике који су успешно савладали програм у редовној настави и показују изразите склоности и интересовања за одређене области или предмете.

Рад са ученицима на додатној настави у пружа највеће могућности за **развој** свих компетенција и саморегулисано учење.

Интердисциплинарни приступ даје посебан смисао додатној настави, развија унутрашњу мотивацију за учење, повезивање знања у логичке целине и откривање применљивости система знања у пракси и свакодневном животу.

ПЛАНСКИ ОКВИР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ У ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

Области деловања	Начини реализације	Индикатори/показатељи промена
АНАЛИЗА ИНТЕРЕСОВАЊА И ПОТРЕБА УЧЕНИКА	На крају школске године стручна већа спроводе анкету којом утврђују листу тема за које су ученици заинтересовани.	Планови додатне наставе у већој мери уважавају потребе и интересовања ученика ОШ „Бранислав Нушић“
ПЛАНИРАЊЕ	Тематско – интердисциплинарно планирање; Планирање припрема ученика за такмичење ; Планирање истраживачких пројеката и пројеката учења Планирање менторског индивидуалног рада са посебно даровитим ученицима.	Развијање разноврсних метода и приступа у раду са ученицима укљученим у додатну наставу. Повећана унутрашња мотивација за рад ученика јер могу да изаберу стратегију, метод рада који одговара његовој личности, и интересовањима.
САМОРЕГУЛИСАНО УЧЕЊЕ У ОКВИРУ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	-Подстицање међупредметних компетенција код ученика -Дефинисање јасног циља учења и веза са животним ситуацијама -Подстицање сарадничког учења -Подстицање критичког мишљења -Задавање изазовних задатака који подстичу „учење путем открића“ , мали школски пројекти – развој међупредметних компетенција -Подстицање на коришћење делотворних стратегија учења (мапе ума и сл.	Активност и укљученост ученика се знатно повећава Активност наставника је консултативног – менторског типа Когнитивне и креативне стратегије у раду и ученика и наставника развијају се и квалитативно и квантитативно.

КОРИШЋЕЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ИЗВОРА ИНФОРМАЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ НА ДОДАТНОЈ НАСТАВИ	Омогућен приступ Интернету у кабинетима где се изводи додатна настава; Ученици на часовима користе лап-топ, таблет, мобилне телефоне Омогућено сликање записа на табли или са екрана како би се служили белешкама у самосталном раду Упућивање на методологију избора литературе за решавање конкретних пројектних или других задатака	Ученици укључени у додатни рад оспособљени су за коришћење ИКТ-а у учењу Ученици укључени у додатну наставу знају начине како могу да дођу до потребних информација
ДОДАТНА НАСТАВА НА ТЕРЕНУ – ВАН УЧИОНИЦЕ	Теренске посете ради: учења, решавања конкретних задатака, истраживања на терену, израде делова пројекта. Посете: музејима, позориштима, научним институтима, лабораторијама, трибинама, концертима., изложбама...	Подизање нивоа опште културе ученика, повезивање са традицијом, развијање смисла за иницијативу, развијање културне свести и експресије.
ОБАВЕШТАВАЊЕ	Наставничко веће и родитељи ученика треба да буду упознати са темама које ће текуће школске године бити обрађиване на додатној настави	Неговање културе правременог, свестраног и тачног информисања у Школи „Бранислав Нушић“ Промовисање иновативних стратегија учења у ОШ „Бранислав Нушић“
ПРОМОЦИЈА УСПЕХА	Јавни часови: Презентација успешних пројекта учења – примери „добре праксе“ Ученици се похваљују и награђују за: • Успешно и истрајно учешће у пројектима • Постизање изузетних резултата на такмичењима • Спремност да својим делима и акцијама, увек напредује кроз саморегулисано учење, своје акционе планове напредовања.	Неговање самопоуздања ученика и подршке у личном развоју Промоција продуката пројекта другим ученицима Презентација продуката рада ученика на школским паноима, у школском часопису, школском сајту Представљање успеха ученика на састанцима школских тела, промоција родитељима на Савету родитеља

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Назив активности	Садржај активности	Време реализације
<u>Школске свечаности</u>	Дан Школе Нушићијада-Нушићев вашар Пријем ђака првка Пријем ђака првака у Дечји савез Прослава Нове године Светосавска свечаност Аудиција за Нушићев вашар Свечаности у поводу краја школске године Учешће на међународној манифестацији: „Нушићу у част“ - активности у оквиру Заједнице школа из окружења које носе име Бранислава Нушића	8. октобар Мај-Јуни 1. септембар Прва недеља октобра Крај децембра 27. јануар Средина марта Јуни Октобар
<u>Смотре, изложбе, конкурси</u>	• Литерарно-ликовни конкурс поводом Дана школе и изложба одабраних радова • Литерерно- ликовни конкурс“Недовршена прича • ДЕМУС • „Најраспеваније одељење“ • Такмичење рецитатора „Песниче народа мог“ • Општинско такмичење „Златна сирена“ • Школски светосавски литерарно – ликовни конкурс и изложба одабраних радова • Смотра драмског стваралаштва – дечје драмске групе • Ђачка песничка сусретања • Ускришњи конкурс- осликавање јаја и ликовни радови • Мислиша – мали математичари • Читалачка значка	Прва недеља октобра Октобар Октобар Новембар Новембар Новембар Децембар Јануар Март Март Април 7. април Март

<u>Посете културним манифестацијама у Граду у организацији Школе</u> <u>Културно забавне манифестације и пројекти културе у оквиру Школе</u>	• Упознавање знаменитости Београда(полудневни излети са обиласком културних знаменитости) • Посете позориштима(најмање две током школске године) • Спортски дан на излетиштима у околини града за ученике од првог до седмог разреда • Организовање прославе Нове године • „Ја имам таленат“-пројектна активност • Матурско вече за ученике осмог разреда • Весели крај школске године (пригодан простор са програмом) • Учесће Основне школе „Бранислав Нушић“ у манифестацији „РАДОСТ ЕВРОПЕ“ • Уређивање школског сајта • Летопис школских догађања	Током школске године Током школске године Септембар, октобар мај, јуни Децембар О избору пригодног датума одлучује Ђачки парламент Посебно разрађени програми по разредима за јесењи и пролећни период Октобар Током школске године
--	---	--

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА
ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ
ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА**

„Република Србија се ратификацијом Конвенције о правима детета Уједињених нација („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 15/90 и „Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, бр. 4/96 и 2/97 – у даљем тексту: Конвенција), обавезала да обезбеди остваривање свих права детета, а нарочито, на заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања, потпуну информисаност, на правично поступање и заштиту приватности, као и да детету које је било изложено насиљу обезбеди подршку за физички и психички опоравак и његову социјалну реинтеграцију.“

Посебним протоколом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања ("Службени гласник РС", бр. 46 од 26. јуна 2019, 104 од 31. јула 2020.) у образовно-васпитним установама детаљније се *разрађује интерни поступак у ситуацијама сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања*. Посебни протокол пружа и *оквир за превентивне и интервентне активности* и води ка унапређењу стандарда за заштиту ученика.

Посебни протокол је обавезујући за све који учествују у раду и животу васпитно-образовне установе и намењен је деци, ученицима, наставницима, директорима, стручним сарадницима, помоћном и административном особљу, родитељима/старатељима и представницима локалне заједнице.

У примени Правилника о протоколу установа је дужна да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој детета и ученика, заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања и социјалну реинтеграцију детета и ученика које је извршило, односно било изложено насиљу, злостављању или занемаривању. У свим поступцима који се тичу детета приоритетни принцип поступања је најбољи интерес детета.

Општи циљ овог програма је унапређење квалитета живота деце, односно стварање безбедне и подстицајне средине за ученике применом мера превенције и мера интервенције.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Специфични циљ 1. Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављањаи занемаривања.

Активности и задаци:

- Наставак рада Тима за заштиту деце/ученика од насиља (план рада тима, редовни састанци Тима, обавештавање ученика, родитеља и запослених о активностима и плану рада)
- истраживање- (упитник за ученике, упитник за наставнике, упитник за родитеље ради процене учесталости и најчешћих облика насиља, као и капацитета ученика и запослених да одреагују на насиље на правилан начин, процена реализованих обука за запослене и потреба даљег усавршавања)
- Подсећање свих учесника у животу и раду школе на „Посебан протокол за заштиту деце и ученика од злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама“ (НВ, СР, родитељски састанци, ШО)
- повећање осетљивости за препознавање и реаговање на насиље (на часовима ОС- радионице, предавања)
- информисање о темама везаним за безбедност ученика и различите облике насиља (трибине, предавања, разговори)

Специфични циљ 2: Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља

Активности и задаци:

- усклађивање постојећих подзаконских аката установе (Правилник о безбедности и други)
- дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака (унутрашња и спољашња заштитна мрежа- коме се и када обраћајуза помоћ)

Специфични циљ 3: Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања

Активности и задаци:

- развијање толеранције и прихватања различитости и развијање културе понашања у оквиру образовно-васпитних активности(радионичарски рад- стварање позитивне климе у одељењу)
- развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља (радионице, ненасилно решавање сукоба, Ја-говор)
- организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање сукоба
- организовање разноврсних заједничких активности ученика, наставника и родитеља (ваннаставне активности, ускршњи базар, новогодишњи вашар, креативне радионице, спортска такмичења)

МЕРЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

Специфични циљ 1: Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља и успостављање система ефикасне заштите деце услучајевима насиља

Активности и задаци:

- унутрашња заштитна мрежа (ОС, Тим, стручни сарадници, директор; процена нивоа ризика и реаговање у складу са проценом)
- спољашња заштитна мрежа (сарадња са релевантним службама)
-

Специфични циљ 2: Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите

Активности и задаци:

- праћење и евидентирање (бележење свих инцидентних ситуација, праћење разрешавања инцидентних ситуација, извештаји- месечни, квартални, годишњи, планирање наредних корака према овој евиденцији)

Специфични циљ 3: Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција детета у заједницу вршњака

Активности и задаци:

- подршка деци која трпе насиље
- рад са ученицима која врше насиље
- оснаживање деце посматрача да конструктивно реагују
- саветодавни рад са родитељима.

АКЦИОНИ ПЛАН ДЕЛОВАЊА НА НИВОУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
Информисање	- Избор чланова Тима и подела задужења - Организовање трибина, предавања на тему превенције насиља - Организовање радионица на тему ненасилне комуникације и толеранције на различитост	- Наставничко веће, директор - координатор Тима за безбедност - чланови Тима за заштиту деце од насиља (ЗДОН), одељењске старешине, предметни наставници, МУП, Дом здравља
Анализа и праћење безбедносне ситуације	- анализа безбедносне ситуације на редовним састанцима Тима за заштиту деце од насиља - израда ОПЗ-а за ученика или одељења где је потребно применити изузетан и појачан васпитни рад - извештаји на крају класификационих периода о безбедносној ситуацији - сарадња са другим институцијама, у складу са потребама	-чланови Тима за ЗДОН, одељењске старешине, директор -психолог, одељењске старешине, родитељи, ученици -координатор Тима за безбедност -МУП, Министарство просвете

Васпитни рад са ученицима	• пружање помоћи ученицима у решавању индивидуалних проблема или проблема са другим ученицима • интензивирање и индивидуализован рад са починиоцима насиља и са жртвама насиља • праћење понашања ученика на часу, ван наставе • осмишљавање и реализација активности као подршке ученицима са ризичним понашањима • подршка одељењским старешинама у решавању проблема у одељењу • вршњачка медијација кроз рад ученичког парламента • организовање трибина, радионица, презентација са превентивним темама	-чланови Тима, одељењске старешине, психолог -одељењске старешине уз подршку чланова Тима, родитељи, Прихватилиште, -предметни наставници, дежурни наставници -одељењске старешине, психолог, Прихватилиште, ЦСР -чланови Тима, ПП служба -ученички парламент и ПП служба
Ситуације насиља 2. и 3. Нивоа	• ванредни састанци Тима за ЗДОН • појачан васпитни рад са ученицима • појачан рад са родитељима ученика • сарадња са надлежним институцијама • Процене нивоа насиља на редовним састанцима Тима	-чланови Тима - Муп - Центар за социјални рад -здравствене установе
Документација	• о редовним састанцима Тима • о ванредним састанцима Тима • службене белешке о обављеним разговорима са ученицима и родитељима • документација упућена надлежним институцијама • ОПЗ за ученике	- координатор Тима

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

разред: 5.-8.

САДРЖАЈ / КЉУЧНИ И С Х О Д И	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Програм „Недеље школског спорта“ обухвата спортско-рекреативне активности свих ученика, у складу са планом и програмом наставе и учења. Реализује се одржавањем такмичења у спортским дисциплинама, које су прилагођене узрасту, могућностима и афинитетима ученика, сходно материјално-техничким и просторним условима рада школе. Спортске дисциплине у којима ће се ученици такмичити усклађене су са програмом такмичења Београдске асоцијације за школски спорт под покровитељством и уз подршку Секретаријата за спорт и омладину града Београда. Исходи: - примени усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу - изведе елементе технике тимских и спортских игара - примени основна правила тимских и спортских игара - користи елементе технике и примени основне елементе тактике у спортој игри - учествује на унутародељењским такмичењима - поштује правила понашања у и на вежбалиштима у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила тимских и спортских игара у складу са етичким нормама - примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима и решава	Програм „Недеље школског спорта“ реализује се по једном у току полугодишта, кроз такмичења у планираним спортским дисциплинама: ▪ I полугодиште: такмичења индивидуалног карактера у атлетским дисциплинама (дечаци и девојчице, од 5. до 8. разреда): - скок у даљ из места - трчање на 30 m ▪ II полугодиште: међуодељенска такмичења (Куп-систем) у тимским и спортским играма: - фудбал (дечаци, од 5. до 8. разреда) - одбојка (девојчице, од 5. до 8. разреда). Сва такмичења реализују се у школским спортским вежбалиштима, по завршетку редовне наставе, у трајању од неколико радних дана на недељном/месечном нивоу. Реализацијом програма доприноси се развоју и практиковању здравог начина живота, развоју свести о важности сопственог здравља и потреби неговања и развоја физичких способности. Планираним активностима јачају се ученичке компетенције: Одговоран однос према здрављу, Сарадња, Решавање проблема.

конфликте на социјално прихватљив начин - прихвати сопствену победу и пораз у складу са „фер-плејом” - повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље - подстиче породицу на потребу примене редовне физичке активности - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању	
--	--

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА

Програм професионалне оријентације треба да подучи ученике како се доносе професионалне одлуке и праве избори.

У досадашњем раду у овој области, посебност школе „Бранислав Нушић“ видимо у:

- примена оригиналног програма рада у овој области са ученицима у осмом разреду, који је усклађен са савременим схватањем професионалне оријентације
- јасноћа и реалност наших ученика приликом попуњавања листе жеља и пролазност

Узимајући у обзир тренутно стање на тржишту рада, (незапосленост, неусклађеност националне стратегије запошљавања са образовним системом), у наредном периоду, рад у овој области унапредићемо у оним сегментима где реално можемо помоћи ученицима у професионалној оријентацији, обзиром на њихов узраст и социјалну и образовну структуру породица из којих долазе.

Фокус у раду са ученицима нижих разреда у овој области биће на информисању, а у вишим разредима ће се реализовати и остали сегменти рада .

ПЛАНСКИ ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ У ОШ“ БРАНИСЛАВ НУШИЋ“ ЗА УЧЕНИКЕ ПРВОГ ЦИКЛУСА

Област рада деловања	Начин реализације	Индикатори - показатељи промена
ПЛАНИРАЊЕ	• наставни садржаји усмеренији на практичну примену знања и повезани су са светом рада	• ученици стичу функционално знање • систематичнији рад и јасно дефинисане стратегије деловања
ИНФОРМИСАЊЕ	• кроз реализацију програма редовне наставе • кроз реализацију ваннаставних активности • сусрети са реалним занимањима- ко све ради у школи и у окружењу школе • радионице са практичним радом • сусрети са родитељима експертима • међуодељењским такмичењима у овим	• ученици јасније увиђају повезаност знања, вештина, способности са занимањима • ученици су заинтересованији да се сами истражују у овој области • укљученост родитеља као партнера • искуства тимског рада и међуодељењска сарадња

**ПЛАНСКИ ОКВИР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ПРОФЕСИОНАЛНЕ
ОРИЈЕНТАЦИЈЕ У ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“ ДРУГИ ЦИКЛУС**

Области деловања	Начин реализације	Индикатори показатељи промена
ПЕТИ РАЗРЕД Информисање	• кроз наставне активности акцентоване на област рада • часове одељењске заједнице - како ме други виде • подршка ученицима код којих су примећене склоности од стране предметних наставника	• ученици увиђају смисао појма рада у људском животу • позитивна одељењска атмосфера где сваки ученик има могућности да се развија према својим посебностима
ШЕСТИ РАЗРЕД Информисање Самопроцењивање	• примена приручника „Водич кроз занимања“ у издању Националне службе за запошљавање на часовима одељењске заједнице и информатике	• ученици су упознати са основним корацима у процесу доношења професионалних одлука • како да on line сами направе лични каријерни портфолио
СЕДМИ РАЗРЕД Примена петофазног модела у процесу доношења професионалних одлука	• Пројекат „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“, по моделу рада целог одељења, на часовима одељењске заједнице, грађанског васпитања, информатике и радионице психолога	• ученици су заинтересованији и одговорнији у процесу наставе • лични увид, подршка од стране вршњачке групе и наставника чини да ученик освести своје професионалне карактеристике
ОСМИ РАЗРЕД Каријерно вођење Професионално одлучивање	• систематизација дотадашњег сазнања о себи и свету рада у форми писања CV-ја • тестирање способности • трибина за родитеље на тему уписа	• самосвестан ученик • информисан ученик • сигуран у свој професионални избор

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Тема/Садржај	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Подручја интердисциплинарности
Изграђивање самопоштовања	Дискусије и игровне активности са фокусом на: Сазнању о себи Правилном вредновању властитог понашања Препознавању властитих осећања	Грађанско васпитање Веронаука Часови одељењске заједнице
Здрава храна	У оквиру предмета организовање дебата, паноа, презентација на теме: Разноврсна исхрана Препознавање различитих физичких способности у вези са исхраном Правилан ритам исхране Формирање навика у вези са правилном исхраном	Свет око нас Физичко васпитање Природа и друштво Домаћинство Биологија Чувари природе
Брига о телу	У сарадњи са партнерским институцијама реализација едукативних трибина и презентација на теме Стицање основних хигијенских навика Хигијена тела и уста Хигијена одевања Хигијена становања Промене телесне шеме у пубертету	Физичко васпитање Свет око нас Природа и друштво Часови одељењске заједнице
Физичка активност и здравље	Физичка активност = задовољство+ здравље Упознавање правилног ритма обавеза, рекреације и одмора	Физичко васпитање Програми школског спорта
Безбедно понашање	У сарадњи са партнерским институцијама, родитељима, на часовима редовне наставе и специјално организованим едукативним трибинама и радионицама обрадити: Упознати основна правила безбедног понашања ➤ У кући ➤ У школи ➤ У окружењу Безбедно кретање у саобраћају	Свет око нас, Природа и друштво Часови одељењске заједнице Волонтерски ангажман родитеља стручњака
Односи са другима	Кроз радионице, пројектну наставу и форум театар: Савладати широк дијапазон интеракција са људима различитих узраста, култура и	Грађанско васпитање Веронаука Српски језик Свет око нас Природа и друштво

	традиције Конструктивно решавање конфликата и фрустрације Неговање односа сарадње у породици и школи	Историја Ђачки парламент
Правилно коришћење здравствених служби	Сарадња са Домом здравља Вождовац и родитељима ученика. Индивидуални разговори са ученицима и родитељима, едукативна предавања на теме: Формирање навика у вези са одласком код лекара и зубара Превентивно саветодавни рад у здравственим уставовама	Свет око нас, Природа и друштво, Часови одељењске заједнице, Разговори са родитељима, Родитељски састанци
Еколошки садржаји	Кроз часове редовне наставе и истраживачке задатке: Упознавање основних еколошких постулата Развијање одговорног односа према животној стедини	Свет око нас Природа и друштво Биологија Чувари природе

ПРОГРАМ РАДА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програм социјалне заштите је осмишљен као посебан вид подршке и помоћи ученицима којима је то потребно.

Раду у овој области у школи „Бранислав Нушић“ специфичан је:

- Око 15% ученика наше школе потиче из економски и социјално најугроженијих породица и маргинализованих група
- ученици наше школе у складу са својим могућностима већ традиционално се укључују у хуманитарне акције како на нивоу школе, тако и интерно
- подршка школе у остваривању социјалних права породицама којима је то потребно
- Рад на терену педагошког асистента
- План психосоцијалне подршке ученицима
- Укључивање ученика из маргинализованих друштвених група у активности у оквиру Пројекта „ПРЕМОШЋАВАЊЕ ДИГИТАЛНОГ ЈАЗА ЗА НАЈУГРОЖЕНИЈУ ДЕЦУ У СРБИЈИ“
 - Организовање Летње школе – окупљање деце из депривираних средина пред почетак школске године, ради пружања подршке ученицима у припреми за наредну школску годину – припремљеност за ефикасније учење, подизање нивоа самопоуздања и самопоштовања
 - Организовање ментор центра за вршњачко учење и Клуба за учење током школске године – вршњачка подршка и менторска подршка наставника
 - Рад у дигиталној школској библиотеци за све ученике који немају своје уређаје или услове за рад у својим домовима

У наредном периоду ову област рада планирамо да развијамо у правцу систематичнијег прикупљања и евидентирања ученика којима је помоћ потребна.

ПЛАНСКИ ОКВИР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОШ „БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

Области деловања	Начини реализације	Индикатори-показатељи промена
АНАЛИЗА	• на нивоу одељења анкетање родитеља о социјалном статусу	• прецизнији и систематичнији увид у социјални статус ученика
ПОДРШКА РОДИТЕЉИМА	• у прикупљање документације потребне за остваривање социјалне заштите • сарадња са надлежним институцијама : ЦСР, општинском, интерресорном комисијом, ДЗ Вождовац • развијање стратегија преузимања одговорности родитеља за редовност похађања наставе и резултате у школском постигнућу	• Већи број породица који је успео да оствари своја социјална права и побољша свој стандард

ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА У ОБЛАСТИ УЧЕЊА И АДАПТАЦИЈЕ	• Кроз разне видове вршњачке медијације предметни наставници и одељењске старешине усмеравају ученике да препознају и помогну својим друговима у савладавању градива (Клуб за учење, Ментор центар за вршњако учење)	• Атмосфера хуманости и емпатичности међу ученицима, сарадње, поштовања и толеранције на различитости
МАТЕРИЈАЛНА ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА	• У организацији одељењских заједница, ученичког парламента, управе школе, акције прикупљања помоћи за ученике којима је то потребно	• Побољшан статус ученика којима је то потребно

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Тема/Садржај	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Подручја интердисциплинарности
Брига о заштити животиња	Посета зоолошком врту Обележавање светског дана станишта – 6.октобар Истараживачки радови ученика на тему „ Веза између живих бића и места где станују “	Биологија Свет око нас Природа и друштво Заштитимо нашу планету
Рециклажа и депоније	Истраживачки радови на тему „ Чување енергије и редукција загађења “ Ученици припремају презентацију на тему „ Значај рециклаже у савременом друштву “ Изложба предмета од природних материјала	Биологија Сачувајмо нашу планету Предузетништво
Култура здравља природе и човека	Едукативно предавање у сарадњи са МУП-ом и другим стручњацима: „Превенцијаја злоупотребе болести зависности“ Изложбе поводом: 31. марта-Светског дана пушења 7.априла- Светског дана здравља 22. априла Дана планете Земље 5.јуна Светског дана заштите животне средине	Биологија Ликовна култура Информатика и рачунарство
Брига о заштити биљака	Сађење јелке са бусеном у школској башти у поводу Нове године Сакупљање, селекција и израда слика од пресованог биља Уређење школског врта	Биологија
Еколошке разгледнице	Сликање на тему заштите животне средине Посета ботаничкој башти и изложба фотографија Посета природњачком музеју и изложба фотографија БИРАМО НАЈЛЕПШУ ЕКОЛОШКУ ПОРУКУ	Ликовно Биологија Педагошко-психолошка служба Одељењске заједнице

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Програм сарадње са родитељима је систематизован и плански осмишљен пут којим школа треба да иде како би родитеље подстакла да увиде значај њихове **реалне** партиципације у рад школе, као партнера и сарадника и тако омогуће најбоље могуће услове за образовање и васпитање своје деце.

Специфичности у раду у овој области за нашу школу су:

- поред стандардних начина, родитељи се о раду школе информишу путем сајта и школских новина
- поред термина за отворена врата сваког наставника, у сваком полугодишту организује се Отворена недеља школе у којој родитељи партиципирају у раду школе у најразноврснијем смислу
- због специфичности окружења, појачан саветодавни рад са родитељима
- заједнички од стране наставника и родитеља организована традиционална манифестација „Нушићев вашар“
- учешће у пројектима школе
- постоји пракса укључивања родитеља као актера у реализовању огледних часова
- трибине за родитеље на теме карактеристичне за одређене узрасте

ПЛАНСКИ ОКВИР РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА У ОШ“БРАНИСЛАВ НУШИЋ“

Области деловања	Начин реализације	Индикатори-показатељи промена
ИНФОРМИСАЊЕ	• о раду школе кроз различите активности, разноврсним средствима оглашавања, • учешћу у раду Савета родитеља • о постигнућу свога детета на отвореним вратима и индивидуалним контактима са одељењским старешином • о могућностима у укључивања у рад школе од одељењских старшина на родитељским састанцима, Савету родитеља	• Родитељи су реалнији у процењивању свога детета, • обавештени о раду школе, • заинтересованији да се укључе у рад школе

ЕДУКАЦИЈА	• укључивање родитеља у реализацију пројеката, • организовање трибина, радионица и предавања	• Родитељи су заинтересованији да од школе сазнају више о родитељству и адекватном начину подршке свом детету и да то примењују • Родитељи су укључени у живот школе
ПАРТИЦИПАЦИЈА У ОДЛУЧИВАЊУ	• испитивање потреба и степена задовољства радом школе кроз анкетирање • родитељи се подстичу да родитељске састанке искористе да заједнички разматрају, предлажу договарају се и доносе заједничке одлуке на нивоу одељења и износе предлоге кроз Савет родитеља	• Савет родитеља врши своју функцију предлагачког тела, а управа школе и на тај начин остварује увид у потребе и сугестије родитеља и поступа у складу са заједничким интересима
ПАРТИЦИПАЦИЈА У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	• Организовање наставног процеса у коме ће родитељи бити у улогама асистента, волонтера и експерата у раду са децом	• Родитељи стичу целовит увид у рад на часу, појачава се осећај припадности школи своје деце.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

С циљем задовољења потреба ученика у реализацији планираних садржаја рада, Школа ће, сарађивати са следећим институцијама, тимовима, организацијама

АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ
Свечани пријем првака	-Сарадња са родитељима, широм породицом, Општином Вождовац
Сарадња са ПРЕДШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ ВОЖДОВАЦ	У з сагласност управе Предшколске установе Вождовац, припрема и реализација маркетиншких активности Школе током читаве школске године
Обележавање Дечје недеље	-афирмација школе кроз рад Дечјег савеза, обележавање Дечје недеље -осмишљавање активности „ Велики час цртања“ Учешће у манифестацији „РАДОСТ ЕВРОПЕ“
Организовање свечаности поводом Дана школе, позивање гостију из локалне заједнице: ОПШТИНЕ, СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА и остали сарадници из локалне средине	-договор на стручним, Одељењским и Наставничком већу о припреми програма -осмишљавање реализације и представљање програма Пријем гостију
Организовање школске славе Свети Сава, сарадња са Патријаршијом, локалним свештеником, родитељима ученика	-договор на стручним, Одељењским и Наставничком већу о припреми програма -реализација приредбе пред публиком-ученицима, родитељима, пријатељима школе и локалном заједницом -учешће на ликовно-литерарном конкурс у и додела награда
Подмладак Црвеног крста	-организовање хуманитарних акција, предавања, радионица („Један пакетић-много љубави“, „Крв живот значи“) са циљем промоције здравих стилова живота и развијања свести и културе добровољног давалаштва међу младима
Интернет презентација школе, Ажурирање инстаграм профила	-редовно ажурирање сајта -сарадња са одељењским -промовисање

Школе	савремене, ефикасне и квалитетне наставе, као и ваннаставних активности -презентовање јавности резултата у раду са нашим ученицима
Општинска, окружна и републичка такмичења	-афирмација ученика и школе на основу постигнутих резултата
Учешће на спортским такмичењима	-афирмација ученика и школе на основу постигнутих резултата
Учешће на кросу у организацији РТС	-избор ученика -припрема за крос
Израда флајера, постера, памфлета	-израда поводом одређених активности на нивоу школе
Сарадња са медијским кућама	-афирмисање школе кроз сарадњу са локалним медијским кућама -промовисање стваралаштва ученика -промовисање успеха и рада ученика
Сарадња са институцијама и удружењима у вези реализације пројектних активности	-афирмисање школе кроз сарадњу са представницима и институцијама у локалној заједници -континуирана размена са институцијама током реализовања пројектних активности
Пројекат „Нушићев вашар“ (пројекат у прилогу)	-сарадња са локалном заједницом -сарадња са родитељима Школе -сарадња са Општином Вождовац -сарадња са предшколским установама
Пројекат „И ја имам таленат“	-промоција талената и склоности малих и великих ђака пред публиком – родитељима, пријатељима Школе и локалном заједницом
Пројекта „ОБРАЗОВНИ КРУГ“	Сарадња са допунским школама које гравитирају француском говорном подручју

ПЛАН И ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Излети за ученике млађих разреда значајан су део наставних и ваннаставних активности, а у функцији су остваривања предвиђеног плана и програма рада. План извођења екскурзија и насаве у природи предложила су одељењска већа, а Савет родитеља донео одлуку о реализацији предложених планова на својој седници од 22.06.2022.године. Наставничко веће је овај план потврдило на својој седници 25.06.2022. године.

Циљ екскурзије: .

- ✓ Остваривање сврхе, циљева и задатака образовања, као и циљева и задатака наставних предмета;
- ✓ да ученици напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа;
- ✓ да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
- ✓ да развију мотивисаност за учење и заинтересованост за наставне садржаје,
- ✓ непосредно упознавање с појавама и односима у природној и друштвеној средини, упознавање с културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

Задаци:

- ✓ Развијање љубави према отаџбини, њеној историји и природним лепотама
- ✓ неговање позитивног односа према националним и културним етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама
- ✓ развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- ✓ упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- ✓ развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима;
- ✓ продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика;
- ✓ оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примењивање знања и умења;
- ✓ неговање солидарности хуманизма, другарства и осећаја заједништва;
- ✓ успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно;
- ✓ развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња;
- ✓ уочавање и именовање биљака и животиња различитих станишта
- ✓ подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање;
- ✓ проучавање објеката и феномена у природи;
- ✓ уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- ✓ развијање способности оријентације у простору;
- ✓ задовољење спортских потреба и стварање спортских навика;
- ✓ развијање позитивних социјалних односа;
- ✓ разумевање значаја здравља и здравог начина живота;

Програм екскурзије ученика 5. Разреда

Једнодневни програм

Дестинација: КОВАЧИЦА, ИДВОР

Полазак из Београда
Путовање до Ковачице
Посета Удружењу жена из Ковачице (где добродошлицу уз колаче појеле представнице удружења и презентују своје рукотворине)
Посета уметничкој радионици за израду виолина
Посета Галерији наивне уметности и Музеју Мартина Јонаша, једног од најзначајнијих аутора у свету наивног сликарства
Полазак ка Идвору
Посета музеју Михајла Пупина и његовој родној кући
Слободно време за игру и дружење
Повратак за Београд

Програм екскурзије ученика 6. Разреда **Једнодневни програм**

Дестинација: БЕОГРАД – ТРШИЋ – ГУЧЕВО

Полазак из Београда
Тршић – родно место Вука Караџића.
Долазак на Гучево – спортско-рекреативни програм
Повратак за Београд

Програм екскурзије ученика 7. Разреда

Једнодневна екскурзија (Према одлуци Савета родитеља) Полазак из Београда
Реализација – јесен

1. Деспотовац, Ресавска пећина
Посета Манастиру Манасија
2. Спортско едукативни излет – Реализација пролеће
Космај

Програм екскурзије ученика 8. Разреда *Дводневна екскурзија (Према одлуци савета родитеља од*

Дестинација: СОПОЋАНИ, БУРЂЕВИ СТУПОВИ, БРЗЕЋЕ-КОПАОНИК, ЈАСТРЕБАЦ

1 дан .

Посета Манастиру Сопотани

Посета Манастиру Ђурђеви ступови

Долазак на Копаник - Брзеће

Смештај. ноћење.

2 дан :

Излет до Јастребца или врха Копаника

Слободно време до поласка за Београд

ПЛАН И ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ ЗА УЧЕНИКЕ ПРВОГ ЦИКЛУСА

Излети за ученике млађих разреда значајан су део наставних и ваннаставних активности, а у функцији су остваривања предвиђеног плана и програма рада. План извођења екскурзија и наставе у природи предложила су одељењска већа.

Циљ екскурзије:

- ✓ Остваривање сврхе, циљева и задатака образовања, као и циљева и задатака наставних предмета;
- ✓ Да ученици напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа;
- ✓ Да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
- ✓ Да развију мотивисаност за учење и заинтересованост за наставне садржаје;
- ✓ Непосредно упознавање с појавама и односима у природној и друштвеној средини, упознавање с културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

Задаци:

- ✓ Развијање љубави према отаџбини, њеној историји и природним лепотама
- ✓ Неговање позитивног односа према националним и културним етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама
- ✓ Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- ✓ Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- ✓ Развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима;
- ✓ продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика;
- ✓ оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примењивање знања и умења;
- ✓ неговање солидарности хуманизма, другарства и осећаја заједништва;
- ✓ успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно;
- ✓ развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња;
- ✓ уочавање и именовање биљака и животиња на одређеним стаништима
- ✓ подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање;

- ✓ проучавање објеката и феномена у природи;
- ✓ уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- ✓ развијање способности оријентације у простору;
- ✓ задовољење спортских потреба и стварање спортских навика;
- ✓ развијање позитивних социјалних односа;
- ✓ разумевање значаја здравља и здравог начина живота;

Предлажемо да програм излета за ученике првог циклуса од првог до четвртог разреда реализујемо кроз једнодневне и полудневне излете, едукативно рекреативног карактера и то:

ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ : СВИ УЧЕНИЦИ ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА ПОСЕТА ОГЛЕДНОМ ДОБРУ МАЛИ ДУНАВ – РАДМИЛОВАЦ

1 . ПРОГРАМ на тему „Вода и водени организми“

- Програм добродошлице у летњој учионици уз приказивање кратког филма о центру „МАЛИ ДУНАВ“
- Посета воденој ботаничкој башти
- Посета згради акваријума са живом изложбом дунавских врста риба....

ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ:

ПРВИ РАЗРЕД: Бојчинска шума и Манастир Фенек

ДРУГИ РАЗРЕД: Посета Манастиру Раковица, Авала

ТРЕЋИ РАЗРЕД: ПОСЕТА ЈАВНОМ АКВАРИЈУМУ И ТРОПИКАРИЈУМУ

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД: Манастир Хопово, Фрушка гора-Летенка

ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ

Предлог полудневних излета за ученике другог циклуса од петог до осмог разреда

ПЕТИ РАЗРЕД: Етно кућа Марадик – Манастир Крушедол

ШЕСТИ РАЗРЕД: Посета: Археолошко налазиште Винча

Дестинације:

Прва година: ГОЧ

Наредних година пред израду Плана рада Школе установити дестинацију рекреативне наставе у складу са интересовањем ученика, родитеља и наставника. Србија: планине, бање...

Циљеви

- ✓ очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја ;
- ✓ стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања слободног времена;
- ✓ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном окружењу ;
- ✓ развијање еколошке свести и подстицање ученика на ангажман у заштити природе;
- ✓ социјализација ученика, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима и окружењу;
- ✓ развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима .

Задаци и садржаји

- ✓ побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика ;
- ✓ задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- ✓ очување природне дечије радозналости за појаве у природи и њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- ✓ развијање способности запажања појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- ✓ подстицање самосталности кроз непосредне истраживачке задатке;
- ✓ развијање свести о потреби заштите животне средине и изграђивање еколошких навика;
- ✓ упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- ✓ упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- ✓ упознавање разноврсности биљног и животињског света и уочавање њихове повезаности;
- ✓ упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- ✓ развијање способности сналажења у простору и времену;
- ✓ развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- ✓ стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- ✓ формирање навика редовне и правилне исхране;
- ✓ разумевање и уважавање различитости међу ученицима;
- ✓ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима кроз одговарајуће активности.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

ЦИЉ: Стручни сарадник – школски библиотекар, доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у школи, реализујући програм рада прилагођен наставним плановима и програмима. Програм рада школског библиотекара обухвата задатке и послове из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијске послове из домена културних и уметничких аспеката образовања.

ЗАДАЦИ: Школски библиотекар, релаизовањем задатак и послова из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијских из домена културних активности школске библиотеке доприноси унапређивању свих облика и подручја рада тако што учествује у пословима планирања и програмирања, организовања, унапређивања и праћења целокупног образовног процеса.

Области рада	Садржаји програма	Носиоци активности	Очекивани исходи
1. Планирање и програмирање образовно - васпитног рада	Израда годишњег, месечних и оперативних планова	Библиотекар	Успешна реализација планираних активности
	Планирање рада са ученицима у школској библиотеци	Библиотекар, учитељи и наставници	Већа заинтересованост ученика за посету библиотеци
	Планирање развоја школске библиотеке и набавка библиотечке грађе	Библиотекар, директор	Повећан библиотечки фонд
	Израда програма рада библиотечке секције	Библиотекар	Заинтересованост ученика за рад у секцији
2. Праћење и вредновање образовно – васпитног рада	Вођење статистике библиотечког пословања	Библиотекар	Увид у посећеност школској библиотеци
3. Рад са наставницима	Коришћење ресурса библиотеке у процесу наставе	Библиотекар, наставници	Повећана посета ученика библиотеци
	Сарадња са наставницима на утврђивању годишњег плана обраде лектире	Библиотекар	Повећана читаност лектире
	Сарадња са наставницима у припремању ученика за самостано коришћење разних извора	Библиотекар, наставници	Већи степен самосталности ученика при коришћењу библиотечког фонда у сврху прикупљања

	информација		информација
4. Рад са ученицима	Упис нових чланова у библиотеку	Библиотекар	Упознавање ученика са библиотеком
	Упућивање ученика у коришћење библиотечког фонда	Библиотекар	Упознавање ученика са библиотечким фондом и начином коришћења истог
	Развијање навика код ученика за чување, заштиту и руковање књигама	Библиотекар	Одговоран однос ученика према књигама
5. Рад са родитељима	Остваривање сарадње са родитељима у вези са развијањем читалачких навика ученика	Библиотекар, родитељ/старатељ	Развијене читалачке навике ученика
6. Рад са директором, стручним сарадницима...	Рад у стручним органима школе	Библиотекар, директор, стручни сарадници	Успешан рад стручних органа
	Учешће и организовање стручних културних активности у школи (књижевне трибине, сусрети, акције прикупљања књига, изложбе, конкурси, обележавање значајних јубилеја везаних за школу и просвету, учешће у школским пројектима, хуманитарним акцијама...)	Библиотекар, директор, стручни сарадници, наставници	Побољшан квалитет стручних и културних активности у школи

	Учешће у припремању прилога, изради интернет презентација и маркетингу школе и промоцији рада школске библиотеке	Библиотекар	Успешна промоција школе
7. Рад у стручним органима и тимовима	Рад у школским тимовима и стручним органима	Библиотекар	Сарадња и учешће у школским тимовима и органима
8. Сарадња са надлежним установама, организацијама и јединицом локалне самоуправе	Посета и сарадња са другим школама, Народном и другим библиотекама на територији локалне самоуправе, институцијама од значаја	Библиотекар, наставници	Успешност и разноврсност у раду библиотеке
9. Вођење документације, припрема за рад, стручно усавршавање	Праћење и евиденција коришћења литературе у школској библиотеци (књига инвентара, ревизија библиотечког фонда)	Библиотекар	Прецизна документација о коришћењу библиотечког фонда и очувању истог
	Стручно усавршавање – учешће на семинарима и другим скуповима намењеним школским библиотекарима	Библиотекар	Стручнији приступ пословима библиотекара

